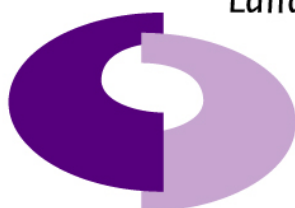

Jaarrapport 2023

LBIO

Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen

Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (**LBIO**)

Postbus 8901

3009 AX Rotterdam

Telefoon 010-2894890

E-Mail info@lbio.nl

Inhoud

1	Inleiding.....	1
2	Resultaten in kort bestek	2
3	Voorwoord van de directeur	3
4	Taken van het LBIO.....	4
4.1	Alimentatie	4
4.2	Internationale inning Alimentatie	5
5	Leiderschap	6
5.1	De missie van het LBIO	6
5.2	Een coachende manier van leidinggeven	6
5.3	Belangrijke ontwikkelingen in het verslagjaar	7
5.3.1	De toeslagenaffaire	7
5.3.2	Daling verzoeken.....	8
5.3.3	Dalende opslagkosten	9
5.3.4	Hardvochtigheden in wetgeving en de JenV-brede werkagenda	10
5.3.5	De ZBO-evaluatie	11
6	Strategie en beleid	13
6.1	Beantwoorden aan de taakstelling van de opdrachtgever	13
6.2	Kostprijsystematiek.....	13
6.3	Voorkomen inningverzoeken	13
6.4	Voorkomen overname inning	13
6.5	Algemene Verordening Gegevensbescherming	14
6.6	Telefonisch contact met klanten	14
6.7	Kwaliteit en deskundigheid	15
6.8	Externe invloeden en effecten	15
6.9	Stand van de uitvoering.....	15
6.9.1	Terugblik.....	15
6.9.2	Langslepende wijzigingsprocedure	16
6.9.3	Daling toegang tot LBIO	18
7	Personeelsmanagement.....	20
7.1	Organisatiestructuur.....	20
7.2	Het aannamebeleid	20
7.3	Het inwerktraject	21
7.4	Datagericht en zelfstandig werkende teams	21
7.5	Hybride werken	22
7.6	Personeelshandboek en huisregels	22
7.7	Hulp bij problematische financiële situatie	22
7.8	Grensoverschrijdend gedrag	22
7.9	Periodiek medisch onderzoek	22
8	Management van middelen	24
8.1	Het automatiseringssysteem Tresa	24
8.2	Planningstool	24
8.3	Informatiebeveiliging.....	24
8.4	Kennis en informatie	25
8.5	Verhuizing	25
8.6	Duurzaamheid van apparatuur.....	25
8.7	Vervanging Infrastructuur	25
8.8	Telefooncentrale	26
8.9	Mijn overheid	26

9	Management van processen	27
9.1	Datagericht en doelmatig werken	27
9.2	Maatschappelijk verantwoorde en duurzame incasso	27
9.3	Administratieve organisatie en interne controle	28
9.4	Telefonische bereikbaarheid	28
9.5	Rijksbrede Benchmark (RBB)	28
9.6	Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag	28
9.7	Risicomanagement	29
9.7.1	Personeel	29
9.7.2	Fraude	29
9.7.3	Gebruik financiële instrumenten	30
9.7.4	Negatieve publiciteit	30
9.7.5	Financieel	30
9.7.6	Informatietechnologie en beveiliging	31
9.7.7	Datalekken	32
9.8	In control statement	32
10	Waardering door het personeel	33
10.1	Ontwikkeling en opleiding van medewerkers	33
10.2	Ziekteverzuim	33
10.3	Medezeggenschap	33
11	Waardering door de maatschappij	34
11.1	Maatschappelijke taak van het LBIO	34
11.2	Het informatieteam	34
11.3	Voorkomen van overname van de inning	34
11.4	Hulp bij herzieningsverzoeken	34
11.5	De pilot hulp zonder rechterlijke uitspraak	35
12	Waardering door de klanten	36
12.1	De klanttypen bij het LBIO	36
12.2	Klachten	36
12.3	Doorbetaling gelden	37
13	Resultaten primair proces	38
13.1	Alimentatie	38
13.2	Internationale Inning Alimentatie	38
13.3	Zaakbestanden, resultaten en OPK-productie	39

II Jaarrekening

14	Jaarrekening	40
14.1	Balans per 31 december 2022 (voor bestemming saldo baten en lasten)	40
14.2	Staat van baten en lasten	42
14.3	Toelichting op de jaarrekening	43
14.4	Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening	43
14.5	Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	47
14.6	Grondslagen voor de bepaling van het resultaat	50
14.7	Toelichting op de balansposten	53
14.8	Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	65
14.9	Toelichting op de posten van de staat van baten en lasten	66
14.10	Publicatie bezoldiging (gewezen) topfunctionarissen	69
14.11	Gebeurtenissen na balansdatum	69
15	Overige gegevens	70
15.1	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	70
16	Colofon	71

Bestuursverslag 2023

LBIO

Het LBIO is de specialist voor het innen van alimentatie. Deskundige medewerkers garanderen een effectieve uitvoering van deze maatschappelijk belangrijke taak.

1 Inleiding

Het LBIO is een zelfstandig bestuursorgaan en is op grond van de Wet LBIO belast met de inning van nationale en internationale kinder- en partneralimentatie. Het LBIO valt onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Dit jaarverslag is in de eerste plaats bedoeld als een verantwoording aan de opdrachtgever en daarnaast is het bedoeld voor geïnteresseerden.

Na dit bestuursverslag wordt de door de directie opgestelde jaarrekening over 2023 weergegeven.

2 Resultaten in kort bestek

Alimentatie	2023	2022	2021
Ontvangen verzoeken	7.380	7.608	8.229
Succesvolle bemiddeling	5.522	5.691	6.198
Overname incasso	1.858	1.917	2.031
Totaal Zakenbestand incasso	7.899	8.531	8.920
Resultaat incasso	16,5 milj.	16,7 milj.	16,2 milj.
Resultaat opslag	3,1 milj.	3,1 milj.	3,0 milj.

Internationale alimentatie	2023	2022	2021
Ontvangen verzoeken buitenland	142	144	155
Totaal zakenbestand buitenland	1.402	1.466	1.445
Resultaat incasso buitenland	3,2 milj.	3,1 milj.	3,7 milj.
Verzoeken incasso uit Nederland	251	220	275
Totaal zakenbestand Nederland	1.608	1.783	1.851
Resultaat incasso Nederland	3,3 milj.	3,3 milj.	3,3 milj.

	2023	2022	2021
<i>Opbrengsten</i>			
Productvergoeding ministerie	3,5 milj.	2,9 milj.	2,8 milj.
Exploitatie-inkomsten	3,6 milj.	3,4 milj.	3,4 milj.
<i>Kosten</i>			
Personeel	4,6 milj.	4,6 milj.	4,6 milj.
Materieel	1,8 milj.	1,5 milj.	1,6 milj.
Resultaat	0,7 milj.	0,2 milj.	0,0 milj.
Vermogen	2,8 milj.	2,1 milj.	1,9 milj.

3 Voorwoord van de directeur

Wat betreft het aantal aanvragen om de betalingen van alimentatie op gang te brengen zien we een daling in het verslagjaar. In dit verslag zal ingegaan worden op de toename van andere samenlevingsvormen dan het huwelijk en het feit dat het LBIO deze burgers veelal niet kan ondersteunen.

Het LBIO wist een mooi succespercentage in de interventiefase te behalen van 74,8 %, dat wil zeggen dat driekwart van de alimentatieplichtigen ervoor koos na tussenkomst van het LBIO de alimentatie alsnog rechtstreeks aan de ex-partner te betalen en dat het LBIO niet via loonbeslag of een deurwaarder de alimentatie hoefde te incasseren. Ook heeft het LBIO met dit percentage oplopende schulden bij de burger kunnen voorkomen. Het LBIO is trots op het feit dat de medewerkers dit resultaat hebben kunnen behalen.

In het verslagjaar is verder wederom gewerkt aan het preferent maken van de kinderalimentatievordering. Het LBIO stuit regelmatig op het probleem dat de alimentatieplichtige ook andere schulden heeft naast de kinderalimentatie zoals schulden aan webshops/postorderbedrijven, telefonie/internet, etc. De geïnde gelden moeten dan naar evenredigheid worden verdeeld over deze schulden. Vanuit de benadering dat het kind de zwakkere in de samenleving is en beschermd en ondersteund moet worden, zou in het belang van het kind de principiële keuze gemaakt dienen te worden om preferentie toe te kennen aan de kinderalimentatievordering. Het onderwerp preferentie is in 2008 al via een motie van mijn hand¹ op de agenda geplaatst maar hier is toen niets mee gedaan. Gelukkig heeft het ministerie dit onderwerp weer opgepakt en is hier in 2022 en in het verslagjaar hard aan gewerkt. In het verslagjaar is bekend geworden dat de ministerraad heeft ingestemd met het wetsvoorstel dat preferentie zal toekennen aan de kinderalimentatievordering. Tevens is het wetsvoorstel begin 2024 ingediend bij de Tweede Kamer. Het is nu nog te vroeg om aan te geven of en wanneer de kinderalimentatievordering definitief preferent zal worden. Het LBIO heeft de samenwerking met het ministerie van Justitie en Veiligheid als vlot en prettig ervaren in het verslagjaar.

Tot slot heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid in het verslagjaar een ZBO-evaluatie laten uitvoeren over de jaren 2018 tot en met 2022 door het onderzoeksbureau Significant. De uitkomsten van deze evaluatie waren zeer positief en laten zien dat het LBIO de wettelijke taakopdracht doelgericht en doelmatig uitvoert. De evaluatie laat verder zien dat het LBIO enerzijds sterk heeft gestuurd op een efficiënte, effectieve en klantvriendelijke taakuitvoering en anderzijds heeft gehandeld met een sterke maatschappelijke visie op verantwoord en duurzaam incasseren. In de evaluatie worden een aantal aanbevelingen gedaan. Eén daarvan gaat over de alimentatieberekeningen die het LBIO al meer dan 13 jaar uitvoert. De dienstverlening werd door alle stakeholders die geïnterviewd werden door medewerkers van het onderzoeksbureau Significant als wenselijk ervaren. Geadviseerd wordt om voor deze dienstverlening een algemene maatregel van bestuur op te stellen en een kostendekkend tarief vast te stellen.

Ed Anker
Directeur

¹ *Kamerstukken II 2008/2009, 31 700, nr. 56.*

4 Taken van het LBIO

Het LBIO voert inningtaken uit op het gebied van onderhoudsbijdragen. De belangrijkste taak van het LBIO is het op gang brengen van de betaling door te interveniëren en indien noodzakelijk het overnemen van de inning van kinder- en partneralimentatie in nationale en internationale zaken.

De maatschappelijke functie van het LBIO, het de-escalerend te werk gaan door interventie, staat centraal bij de uitvoering van de taken. Gestreefd wordt naar een efficiënte, effectieve en klantvriendelijke taakuitvoering tegen zo laag mogelijke kosten waarbij het maatschappelijk verantwoord en duurzaam incasseren een centrale rol speelt. Door waar mogelijk te interveniëren of een gedegen uitleg te geven, werkt het LBIO al jaren vanuit de menselijke maat. De afspraken die worden gemaakt bij scheiding zijn de laatste jaren steeds gevarieerder geworden. Bij de interventiefase moeten deze geïndividualiseerde afspraken gerespecteerd worden en moet de uitkomst in lijn met deze afspraken liggen. Het LBIO speelt steeds in op deze individuele afspraken waardoor er in het werk veel meer maatwerk is ontstaan dan enkele jaren geleden nog het geval was. Door uit te gaan van deze op de mens gerichte benadering hebben we het resultaat om zo min mogelijk zaken te hoeven overnemen op niveau weten te houden.

Het LBIO heeft bijzondere bevoegdheden om de taken te kunnen uitvoeren. Zo kan het LBIO eenvoudig informatie inwinnen bij een aantal instanties waaronder de Belastingdienst, uitvoeringsorganisaties in de sociale zekerheid, het Kadaster, de Rijksdienst voor het Wegverkeer, de Kamer van Koophandel en gemeenten. Daarnaast heeft het LBIO de mogelijkheid om zonder inschakeling van een deurwaarder vereenvoudigd beslag te leggen op inkomsten uit arbeid of een uitkering.

4.1 Alimentatie

De hoofdregel is dat de alimentatieplichtige de alimentatie rechtstreeks aan de alimentatie-gerechtigde(n) overmaakt. Bij betalingsproblemen kan de alimentatiegerechtigde een verzoek tot overname van de inning indienen bij het LBIO. De wet verbindt wel een aantal voorwaarden aan de overname van de inning door het LBIO. Zo moet de alimentatie zijn vastgelegd in een rechterlijke uitspraak en de alimentatiegerechtigde dient de originele beschikking aan het LBIO te overleggen. Daarnaast mag het LBIO geen vorderingen innen die op het moment van indienen ouder zijn dan zes maanden.

Het grondbeginsel van de wetgever dat de betaling van alimentatie in eerste aanleg een verantwoordelijkheid van de alimentatieplichtigen is, heeft bij de uitvoering van de taken door het LBIO een centrale plaats. Naar aanleiding van verzoeken tot inning van alimentatie wordt in eerste instantie de alimentatieplichtige aangespoord de betaling rechtstreeks te voldoen. Pas als dit geen resultaat oplevert, neemt het LBIO de inning van de alimentatie over en brengt het LBIO de alimentatieplichtige opslagkosten in rekening. Een bijzonder aspect is dat de inning voor de alimentatiegerechtigde kosteloos wordt verricht. Bij een overname van de inning betaalt de alimentatieplichtige die in Nederland woont wel een vergoeding; de opslagkosten. De opslagkosten bedragen 15% van de achterstallige en de te vorderen alimentatie.

Het LBIO heeft zich als doelstelling gesteld om het percentage verzoeken waarbij de inning niet hoeft te worden overgenomen te laten toenemen tot meer dan 70%. Deze doelstelling is gericht op het voorkomen van problematische schulden bij klanten van het LBIO en het nemen van de menselijke maat. Daarnaast heeft het als doel escalatie van conflicten tussen ex-partners te voorkomen.

In het verslagjaar werd de doelstelling ruimschoots behaald en bedroeg het percentage zaken dat niet overgenomen hoefde te worden 74,8%. In 2022 was dit hetzelfde.

4.2 Internationale inning Alimentatie

In het geval een alimentatieplichtige in het buitenland woont en het LBIO tracht kinderalimentatie en/of partneralimentatie te innen, kan er sprake zijn van belemmeringen in de vorm van verschillen in wetgeving en taal. Internationaal zijn er afspraken gemaakt over de inning van kinder- en partneralimentatie. Deze afspraken zijn vastgelegd in verdragen en verordeningen.

In elk land dat is aangesloten bij een dergelijk verdrag of dat valt onder de Europese verordening is één of meer instellingen belast met de uitvoering van het verdrag of de verordening. Voor Nederland is het LBIO benoemd tot Centrale Autoriteit. Dit betekent dat het LBIO de alimentatie int voor alimentatiegerechtigden in het buitenland als de alimentatieplichtige in Nederland woont of werkt. Ook verzendt het LBIO zaken voor een alimentatiegerechtigde naar de Centrale Autoriteit in het buitenland als de alimentatieplichtige in het buitenland woont om daar de alimentatie te (laten) innen.

5 Leiderschap

5.1 De missie van het L BIO

Het L BIO is de specialist op het gebied van het innen van alimentatie. Om die reden is gekozen voor een missie die dit duidelijk weergeeft. De missie van het L BIO luidt:

Het L BIO is de specialist voor het innen van alimentatie. Deskundige medewerkers garanderen een effectieve uitvoering van deze maatschappelijk belangrijke taak.

De missie is niet alleen bedoeld voor de medewerkers en de leidinggevenden van het L BIO, maar ook voor potentiële klanten om kort en bondig aan te geven waar het L BIO voor staat. De wijze waarop de uitvoering van de taak invulling krijgt, ligt opgesloten in de tweede zin.

Als de specialist voor het innen van alimentatie garandeert het L BIO een effectieve uitvoering van de taakstelling, een kwalitatief hoogwaardig product en deskundigheid en tot slot een goede dienstverlening aan de klant.

5.2 Een coachende manier van leidinggeven

Het beleid van het L BIO is enerzijds gericht op kostenbeperking en anderzijds op een goede dienstverlening aan de klant in de vorm van een zorgvuldige en maatschappelijk verantwoorde en duurzame incasso, het nemen van de menselijke maat en het voorkomen van problematische schulden. De medewerkers van het L BIO worden zoveel mogelijk bij het beleid betrokken.

Leidinggevenden binnen het L BIO vervullen een voorbeeldrol voor de medewerkers en van hen wordt verwacht dat zij beschikken over voldoende kennis en deskundigheid. Om gevoel bij het werk van de medewerkers te hebben en te houden, hadden ook de leidinggevenden in het verslagjaar regelmatig telefonisch en schriftelijk contact met de klanten van het L BIO. Het managementteam wijst medewerkers op de eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van de geleverde kwaliteit, kwantiteit en de getoonde mentaliteit. Een open en eerlijke cultuur, waarin communicatie en respect voorop staan, is een randvoorwaarde hiervoor.

Regelmatig worden er kennisdeel-sessies georganiseerd waarbij de medewerkers onderling van elkaar kunnen leren.

Aangezien er bij het L BIO sprake is van hybride werken, is een coachende manier van leidinggeven passend. De leidinggevenden onderhouden actief contact met de thuiswerkende medewerkers. Naast de coachende manier van leidinggeven blijft er wel oog voor de doelstellingen en resultaten. De leidinggevende ondersteunt de medewerkers op een duidelijke, heldere en inspirerende manier bij het hybride werken en heeft oog voor de sociale component waarbij medewerkers tevens met elkaar verbonden blijven.

De coachende leidinggevende geeft de medewerkers ruimte en tijd hun verhaal of probleem te ventileren om gezamenlijk te zoeken naar oplossingen. Via coachinggesprekken, digitaal of op kantoor, werden de medewerkers begeleid waar nodig of gewenst.

Samen op kantoor werken leidt ook tot binding met de collega's en met de organisatie. Als vrijwel alle medewerkers thuiswerken valt deze binding in belangrijke mate weg. Om die reden is afgesproken dat alle medewerkers minimaal 1 dag in de week naar kantoor dienen te komen.

5.3 Belangrijke ontwikkelingen in het verslagjaar

In het verslagjaar hebben de volgende ontwikkelingen plaatsgevonden, waarvan hier in een samenvatting de belangrijkste punten worden aangegeven.

5.3.1 De toeslagenaffaire

5.3.1.1 Gedupeerden en toeslagpartners

Het LBIO kreeg in het verslagjaar net als de twee voorgaande jaren te maken met klanten die (mogelijk) gedupeerd waren of waarvan de toeslagpartner (mogelijk) gedupeerd was door de kinderopvangtoeslagenaffaire. Burgers zijn toeslagpartner van elkaar bij een huwelijk, geregistreerd partnerschap, een notarieel samenlevingscontract, als ze samen een kind hebben, de partner het kind van de ander heeft erkend, bij partnerschap voor een pensioenregeling, bij een gezamenlijke koopwoning en bij fiscaal partnerschap voor de inkomstenbelasting. Een alimentatieplichtige kan dus gedurende de alimentatieplicht een nieuwe toeslagpartner krijgen.

Indien een burger of zijn/haar toeslagpartner gedupeerde is van de toeslagenaffaire worden al diens publieke schulden kwijtgescholden tot en met 31 december 2020. Voor het kwijtschelden van de private schulden geldt dat de overheid deze schulden voor zover ontstaan voor 1 juni 2021 voor de gedupeerde voldoet. Private schulden omvatten schulden aan particulieren en bedrijven en ook de alimentatievordering.

Verder krijgt een burger, zodra hij of zij de status “gedupeerd” heeft gekregen van de Belastingdienst € 30.000 als genoegdoening en/of schadevergoeding uitbetaald. Vanaf het moment van uitbetalen geldt een moratorium van 1 jaar voor wat betreft private en publieke schulden voor zowel de gedupeerde als zijn of haar toeslagpartner. Het LBIO mag één jaar lang alleen nog maar de lopende bijdrage inzake de alimentatie innen vanaf de datum van uitbetaling van eerdergenoemde € 30.000.

De algemeen geldende afspraak is dat alle publieke vorderingen gemaakt tot en met 31 december 2020 worden kwijtgescholden.

De hiervan afwijkende afspraak om ook de toekomstige termijnen aan opslagkosten kwijt te schelden (tot aan de sluiting van de zaak) is een afspraak die het LBIO heeft gemaakt met de ministeries van Justitie en Veiligheid en Financiën. De kans is immers aanwezig dat de achterstand in de betalingen is ontstaan doordat betrokkene gedupeerde is van de toeslagenaffaire. Indien betreffende klant geen gedupeerde zou zijn geweest, had het LBIO de inning mogelijk niet ter hand hoeven nemen en zouden deze kosten nimmer in rekening zijn gebracht.

In beginsel zou de alimentatieplichtige de alimentatieschuld moeten melden met zijn of haar schuldenlijst via de private schuldenregeling. Na overleg met het ministerie van Financiën/Toeslagen en het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft de staatssecretaris vanwege de bijzondere situatie rondom alimentatieschulden besloten om daarvan af te wijken.

Om de alimentatiegerechtigde zo snel mogelijk uit de situatie met pauzering door het moratorium te helpen, kunnen de alimentatieschulden van gedupeerden die bekend zijn bij het LBIO centraal worden afgewikkeld. Indien uit de aanleveringen van de Belastingdienst blijkt dat een betrokkene toeslaggedupeerde is, controleert het LBIO nog een keer extra of hij/zij daadwerkelijk gedupeerde is bij de Belastingdienst. Indien de Belastingdienst bevestigt dat het om een gedupeerde gaat betaalt het LBIO de achterstallige alimentatie. De peildatum voor de hoogte van het uit te betalen bedrag is de schuld opgebouwd voor 1-6-2021. De door het LBIO uitbetaalde bedragen worden gedeclareerd bij het ministerie van Financiën.

Aan het einde van het verslagjaar heeft het LBIO de eerste lijst met ex-partners aangeleverd gekregen.

5.3.2 Daling verzoeken

5.3.2.1 Steeds minder burgers toegang tot LBIO

Jaar	Aantal echtscheidingen met kinderen
2014	19.800
2015	19.200
2016	18.600
2017	18.100
2018	16.800
2019	16.200
2020	15.500
2021	13.400
2022	12.000

8

Steeds meer stellen wonen daarentegen ongehuwd samen, ook als ze kinderen krijgen. Het aandeel ouders dat in de jaren na de geboorte van hun kind uit elkaar gaat, neemt nog wel steeds toe. Daarnaast blijkt dat de populatie samenwoners verhoudingsgewijs eerder de relatie verbreekt dan ouders in een huwelijk of geregistreerd partnerschap.³

Gemiddeld meldt een alimentatiegerechtigde zich ongeveer 3 jaar na de echtscheiding met een verzoek tot overname van de inning. De populatie die een keer een beroep zal doen op het LBIO is derhalve flink aan het slinken.

Indien ongehuwd samenwonenden uit elkaar gaan, hoeven zij zich niet tot de rechter of notaris te wenden om hun relatie formeel te laten beëindigen. Ook in het geval er sprake was van een samenleving met een samenlevingsovereenkomst is het mogelijk dat partijen zonder tussenkomst van de rechter of notaris de contractuele verbintenissen beëindigen.

In het geval er kinderen bij de scheiding zijn betrokken is er veelal sprake van een kinderalimentatieverplichting (afhankelijk van de behoefte en draagkracht) en zijn de partners verplicht een ouderschapsplan op te stellen. Of partijen daadwerkelijk een ouderschapsplan opstellen wordt niet gecontroleerd. Veel van deze burgers zullen de kinderalimentatie mondeling, in een schriftelijke overeenkomst, of een niet door de rechter bekrachtigd ouderschapsplan vaststellen. Inning door het LBIO is voor deze groep niet mogelijk omdat conform artikel 1:408 lid 1 BW een verzoek tot inning van kinder- en partneralimentatie slechts in behandeling kan worden genomen indien er sprake is van een rechterlijke beslissing.

Het feit dat een stijgend aantal ouders geen beroep kan doen op het LBIO kan een reden zijn voor de daling van het aantal aanvragen bij het LBIO. Door toename van het aantal andere samenlevingsvorming dan het huwelijk wordt de groep waaraan het LBIO geen ondersteuning kan bieden steeds groter.

5.3.2.2 Voorkomen verzoeken

Het LBIO zet zich sinds een aantal jaar actief in om klanten waar een betalingsachterstand dreigt te ontstaan zo goed mogelijk te informeren. Mogelijk worden hierdoor verzoeken voorkomen en kunnen burgers het met wat hulp daarna zelf oplossen.

5.3.3 *Dalende opslagkosten*

Naast een daling van het aantal verzoeken stuurt het LBIO sinds jaren op het zoveel mogelijk voorkomen van de overname van de inning. Het grondbeginsel van de wetgever dat de betaling van alimentatie in eerste aanleg een verantwoordelijkheid van de alimentatiegerechtigden en alimentatieplichtigen is, heeft bij de uitvoering van de taken door het LBIO de laatste jaren steeds meer aandacht gekregen. De inzet voor het op gang brengen van de onderlinge betalingen is vergroot, met o.a. als gevolg dat minder inning door het LBIO nodig is. Inmiddels slaagt het LBIO erin om in driekwart van de aanvragen de onderlinge betaling op gang te brengen.

Het LBIO is van mening dat deze werkwijze juist nu van groot belang is aangezien er in de maatschappij en politiek veel aandacht is voor het voorkomen van problematische schuldensituaties bij burgers, het toepassen van een menselijke maat en het voorkomen van langsepende vechtscheidingen. Door te voorkomen dat de inning dient te worden overgenomen, wordt niet alleen voorkomen dat de alimentatieplichtige opslagkosten moet betalen – en daardoor meer in de schulden zou kunnen geraken – maar wordt tevens escalatie van het conflict tussen ex-partners en

³ [Steeds minder echtscheidingen \(cbs.nl\)](https://www.cbs.nl/nl-nl/steeds-minder-echtscheidingen)

ouders voorkomen. Deze werkwijze kan mogelijk ook door andere organisaties worden toegepast en daarbij vruchten afwerpen.

Doordat er minder zaken worden overgenomen worden er daardoor minder wettelijke opslagkosten in rekening gebracht. Het feit dat het bedrag aan geïnde de opslagkosten de laatste jaren op een laag niveau ligt, is een aantal keer besproken met het ministerie van Justitie en Veiligheid. Het ministerie is het met het LBIO eens dat het succes van interventie zeer wenselijk is en dat er in geen geval een verkeerde prikkel moet worden ingebouwd, waarbij de uitvoering zou kunnen toewerken naar meer opbrengsten uit de opslag.

5.3.4 Hardvochtigheden in wetgeving en de JenV-brede werkagenda

5.3.4.1 Langslepende wijzigingsprocedures

Het LBIO heeft regelmatig te maken met ouders die in inkomen achteruitgaan en daardoor de alimentatie niet meer kunnen betalen. Alimentatieplichtigen kunnen (chronisch of langdurig) ziek worden, hun baan verliezen, tijdelijk minder werk hebben of een onregelmatigheidstoeslag verliezen. Deze gebeurtenissen hebben grote invloed op het inkomen en het alimentatiebedrag. Het LBIO probeert in deze gevallen te bemiddelen tussen partijen, maar dit kan alleen als de alimentatiegerechtigde hieraan mee wil werken. Indien hij of zij niet mee wil werken, dan moet het LBIO de inning overnemen met de bijbehorende opslagkosten. Het LBIO heeft niet de mogelijkheid zelfstandig te beslissen dat de inning wordt opgeschort of aangepast in afwachting van de uitspraak van de rechter. Helaas kan het geruime tijd duren voor de rechter een uitspraak doet bij een wijzigingsprocedure. Dit kan oplopen tot een periode van langer dan een jaar.

Het LBIO heeft een inspanningsverplichting om de alimentatie te incasseren en legt daarom beslag op inkomen of schakelt een deurwaarder in. Door het te hoge alimentatiebedrag, de opslagkosten, deurwaarders- en advocaatkosten lopen de schulden onnodig hard op met verstrekende gevolgen voor de alimentatieplichtige tot en met beslaglegging of het kwijtraken van de auto of zelfs de woning. Daarnaast ontvangt een alimentatiegerechtigde in deze situatie vaak nauwelijks tot geen alimentatie (mede door de opslagkosten), wat ook flinke gevolgen kan hebben.

Het LBIO heeft dit hardvochtig effect van de wetgeving ingebracht naar aanleiding van de motie Ploumen/Jetten⁴ en tweemaal in de standen van de uitvoering.

Ook de Nationale ombudsman heeft de minister van Rechtsbescherming reeds gewezen op de lange, stroperige procedures die burgers moeten doorlopen om de alimentatie aan te laten passen. De Nationale ombudsman geeft aan dat hij het belangrijk vindt dat er een voorziening komt waarmee partijen de alimentatie snel en eenvoudig opnieuw kunnen laten berekenen en aanpassen aan de gewijzigde omstandigheden. Ook de Nationale ombudsman heeft gesignaleerd dat het LBIO in dit soort gevallen tracht te bemiddelen maar het daarbij afhankelijk is van de instemming van de alimentatiegerechtigde. De Nationale ombudsman dringt erop aan om een voorziening te treffen waardoor de alimentatieplicht in schrijnende gevallen snel kan worden aangepast, eventueel in afwachting van een rechterlijk oordeel.

5.3.4.2 De JenV-brede werkagenda en de doorbraaksessies

Halverwege 2023 is er contact geweest tussen het LBIO en de JenV- brede werkagenda. De JenV- brede Werkagenda draagt bij aan het versterken van de menselijke maat in de dienstverlening, het maken van begrijpelijke en uitvoerbare wet- en regelgeving en het actiever ophalen van signalen hoe

⁴ 35510, nr. 24

beleid en wetgeving in de praktijk uitpakt. Bij een duidelijk probleem kunnen zij uitvoeringsinstanties helpen en eventueel financiën beschikbaar stellen.

In samenwerking met een beleidsmedewerker van het ministerie van Justitie en Veiligheid, een medewerker van de JenV-brede werkagenda en een medewerker van het LBIO zijn twee doorbraaksessies georganiseerd over het probleem van wijzigen van de alimentatie bij inkomensverlies. Bij de doorbraakmethode wordt aan de hand van meerdere casussen uit de praktijk gekeken wat er niet goed gaat en hoe de praktijk structureel verbeterd kan worden. Tijdens een of meerdere sessies pellen alle betrokkenen en belanghebbenden een probleem helemaal af.

Bij de doorbraaksessies waren medewerkers van de Vereniging van Familie- en erfrecht Advocaten Scheidingsmediators (vFAS), bureau Nationale ombudsman, De Raad voor de rechtspraak, een bestuurslid van de KBvG, een wetenschapper, medewerkers van het LBIO en van het ministerie van Justitie en Veiligheid aanwezig.

Het doel van de eerste sessie was om het probleem duidelijk te krijgen bij alle partijen. Hiertoe heeft het LBIO diverse casussen ingebracht. Aan het einde van de eerste sessie waren partijen het er na enige discussie over eens dat er sprake is van een probleem door knellende wetgeving en procedures.

Tijdens de tweede sessie werd nagedacht over mogelijke oplossingen voor het probleem dat tijdens de eerste sessie werd vastgesteld. Er werden 2 oplossingen genoemd:

- Geopperd werd om een berekening van het LBIO in de toekomst tijdelijk erkenning toe te kennen met opschortende werking. De tijdelijke erkenning geldt dan in afwachting van een nieuwe alimentatievaststelling door de rechter.
- Het LBIO zal de opslagkosten anders gaan verdelen of, in afwachting van de uitspraak van de rechter, geen opslagkosten in rekening brengen zodat de alimentatiegerechtigde zoveel mogelijk alimentatie ontvangt.

Of, wanneer en op welke manier vorm wordt gegeven aan deze oplossingen is momenteel nog onbekend.

5.3.5 De ZBO-evaluatie

Zoals ook in het voorwoord benoemd, is er in het verslagjaar een ZBO-evaluatie uitgevoerd. Op basis van artikel 39 lid 1 Kaderwet zelfstandige bestuursorganen zendt de minister elke vijf jaar een verslag aan beide Kamers der Staten-Generaal ten behoeve van de beoordeling van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het functioneren van het LBIO. Ten behoeve van dat verslag heeft Significant, in opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid, een evaluatie uitgevoerd in het verslagjaar. De doelstelling van de evaluatie was om te komen tot een beoordeling van de doelmatigheid en doeltreffendheid van de taakuitvoering van het LBIO van 2018 tot en met 2022. De algemene conclusie was als volgt:

- Het LBIO voert de wettelijke taakopdracht doelgericht en doelmatig uit.
- Het LBIO heeft de bedrijfsvoering adequaat op de gegeven taakstelling ingericht en past binnen de organisatie professionele monitoring en verbetering toe.
- Medewerkers van het LBIO verrichten hun werk in lastige en complexe scheidingssituaties. De ingezette beweging om in deze context de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren is belangrijk om het aantal formele en informele klachten structureel te verminderen.

- De ambitie van het LBIO is breder dan alleen het doelmatig en efficiënt uitvoeren van de wettelijke taken. De evaluatie laat zien dat het LBIO erin is geslaagd om een passende balans te vinden tussen efficiënte, effectieve en klantvriendelijke taakuitvoering tegen zo laag mogelijke kosten, waarbij maatschappelijk verantwoord en duurzaam incasseren een centrale rol speelt. Alle betrokken partijen erkennen het belang van de inzet die het LBIO hiertoe pleegt.

Daarnaast doet het onderzoeksbureau Significant drie aanbevelingen.

Ten eerste wordt opgemerkt dat het LBIO naast de wettelijke taak al meer dan dertien jaar alimentatieberekeningen uitvoert. Deze dienstverlening wordt door alle stakeholders die onderzoekers van Significant spraken als wenselijk ervaren. Geadviseerd wordt om voor deze dienstverlening een algemene maatregel van bestuur op te stellen en een kostendekkend tarief vast te stellen.

De tweede aanbeveling gaat over de klachtbehandeling door het LBIO. Opgemerkt wordt dat het LBIO de afgelopen jaren grote stappen heeft gezet in verbetering van communicatie en klachtbehandeling en ook in 2023 al mooie resultaten heeft behaald. Geadviseerd wordt om de ingezette beweging om het aantal klachten verder te reduceren, voort te zetten.

Tot slot wordt geadviseerd om de goede samenwerking tussen eigenaar, opdrachtgever en opdrachtnemer te benutten om samen met ketenpartijen bekende hardvochtigheden voortkomend uit wetgeving aan te pakken, waaronder specifiek het aanpassen van alimentatie bij gewijzigde omstandigheden. Het samen blijven agenderen van maatschappelijke ontwikkelingen versterkt de maatschappelijke effectiviteit van het LBIO.

6 Strategie en beleid

6.1 Beantwoorden aan de taakstelling van de opdrachtgever

Het LBIO stelt zich ten doel op efficiënte en effectieve wijze invulling te geven aan de maatschappelijke opdracht van zijn opdrachtgever. Dat betekent dat het LBIO staat voor een kwantitatief en kwalitatief goede taakuitvoering tegen zo laag mogelijke kosten. Daarnaast is er meer dan ooit aandacht voor het toepassen van een menselijke maat bij de uitvoering van de taken.

Het verder stroomlijnen van de bedrijfsvoering en bedrijfsprocessen en een stringente kostenbewaking vormen de basis voor realisatie van de doelstelling. De opdrachtgever wordt conform het informatieprotocol periodiek geïnformeerd over de realisatie van de in kaderafspraken vastgelegde doelen en financiële taakstellingen.

6.2 Kostprijsystematiek

Er wordt gewerkt met een kostprijsystematiek waarbij wordt vergoed op basis van een vastgestelde stuksprijs. In 2022 zijn normaantallen afgesproken met het ministerie voor de jaren 2022 tot en met 2024. De normaantallen worden tegen een vaste prijs vergoed en de meer- of minderproductie wordt tegen het variabele kostendeel afgerekend. In overleg met het ministerie van Justitie en Veiligheid zijn de normaantallen en kostprijzen aangepast in het verslagjaar. De normaantallen zijn verlaagd. Met deze lagere aantallen worden er minder vaste kosten vergoed terwijl de vaste kosten niet evenredig dalen met de verwachte lagere productie. Het ministerie heeft vervolgens een voorstel gedaan voor hogere kostprijzen. Het LBIO heeft deze voorgestelde prijzen doorgerekend en kwam tot de conclusie dat deze 5% naar beneden konden. De samenwerking tussen het ministerie van Justitie en Veiligheid werd op dit punt als positief en constructief ervaren.

6.3 Voorkomen inningverzoeken

Door de jarenlange ervaring en contacten met diverse beroepsgroepen en klanten heeft het LBIO kennis opgebouwd op het gebied van de inning van alimentatie en aanverwante onderwerpen. De redenen waarom de alimentatie niet betaald wordt zijn zeer divers en lang niet altijd van financiële aard. Door onwetendheid over wet- en regelgeving en context en onvrede over de manier waarop de alimentatie wordt berekend, ontstaat vaak een gevoel van machteloosheid dat regelmatig gecompenseerd dreigt te worden met wanbetaling. Door betrokkenen desgevraagd te informeren en uitleg te geven, kan betalingsproblematiek worden voorkomen en hoeft zelfs geen inningverzoek te worden ingediend. Het LBIO heeft voor degenen die nog geen betalingsachterstand hebben maar waar dit wel dreigt een speciaal telefoonnummer opengesteld dat van 9:00 tot 19:00 uur bereikbaar is, waar klanten terecht kunnen met vragen over alimentatie en daarmee samenhangende onderwerpen. Het doel hiervan is een goede dienstverlening aan de klant en het voorkomen van verzoeken tot overname van de inning door het geven van informatie. In het verslagjaar werden ongeveer 12.000 van dergelijke vragen ontvangen bij het LBIO. In 2022 gebeurde dit nog ongeveer 10.000 keer.

6.4 Voorkomen overname inning

De laatste jaren is er veel aandacht voor het voorkomen van schulden bij de burger, het maatschappelijk verantwoord en duurzaam incasseren en het toepassen van een menselijke maat. Aangezien de wetgever bij de oprichting van het LBIO voor ogen heeft gehad dat de betalingen in principe onderling worden geregeld, is het ook voor het LBIO zaak dat dit zoveel mogelijk wordt gestimuleerd. Veelvuldig is gebleken dat er geen sprake is van betalingsonwil, maar van onduidelijkheid over betalingen (bijvoorbeeld over verrekening van gelden, de indexering, etc.),

onduidelijkheid over waarom een bepaalde bijdrage is opgelegd door de rechter, een conflict met de alimentatiegerechtigde, etc. Aangezien het LBIO zichzelf niet alleen ziet als een incassobureau, maar het ook van groot belang acht de onderlinge betaling van alimentatie op gang te brengen dan wel te houden, wordt er veel aandacht besteed aan het traject voordat de inning wordt overgenomen: de zogeheten interventiefase. Klanten worden actief, zowel schriftelijk als telefonisch, geïnformeerd over de gevolgen en opslagkosten als het LBIO de inning dient over te nemen. Er is een afzonderlijk interventieteam omdat dit werk andere vaardigheden vereist van de medewerkers dan het incassowerk. Het team heeft als doel in minimaal 70% van de zaken de overname van de inning te voorkomen. In het verslagjaar heeft het LBIO 74,8% van de gevallen de onderlinge betaling van de alimentatie op gang weten te brengen waardoor inning door het LBIO niet noodzakelijk bleek. Hiermee werden hoge kosten voor de klant en een verder oplopend conflict tussen de ex-partners voorkomen.

Door de overname van de inning in meer zaken te voorkomen, voldoet het LBIO niet alleen aan zijn wettelijke maar ook aan zijn maatschappelijk belangrijke taak. Door de burgers zelf - ook al is het met hulp van het LBIO - hun betalingsproblemen op te laten lossen leidt dit vaak tot toekomstbestendige afspraken en vermindert dit de onderlinge problemen hetgeen uiteindelijk de betrokken kinderen ten goede komt. Wel heeft dit, zoals eerder in dit verslag genoemd, tot gevolg dat er minder inkomsten in de vorm van opslagkosten binnenkomen doordat er minder incassozaken zijn. In de afgelopen jaren is dit punt besproken met de opdrachtgever en eigenaar van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Het ministerie is het met het LBIO eens dat het succes van interventie zeer wenselijk is en in het belang van de burger.

6.5 Algemene Verordening Gegevensbescherming

Het LBIO heeft een Functionaris voor de Gegevensbescherming die voldoende kennis heeft van de juridische aspecten, het automatiseringssysteem van het LBIO en de interne werkprocessen. De Functionaris voor de Gegevensbescherming behandelt zelf de verzoeken aangaande het recht op inzage, correctie en verwijdering. Tevens is de Functionaris Gegevensbescherming verantwoordelijk voor het registreren en documenteren van datalekken en voor het op niveau houden van kennis en bewustzijn van medewerkers over privacyaspecten.

Het LBIO heeft een verwerkingsregister waarin is gedocumenteerd welke persoonsgegevens worden verwerkt, met welk doel het LBIO dit doet en met welke partijen gegevens worden gedeeld. Ook staat de privacyverklaring op de website.

Er zijn in het verslagjaar enkele datalekken geregistreerd. Deze zijn niet gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. De reden hiervan is dat direct contact is gezocht met de betreffende burgers en zij de onjuiste gegevens op verzoek direct hebben teruggestuurd naar het LBIO, zodat er geen risico was op het verder lekken van gegevens.

6.6 Telefonisch contact met klanten

Gebleden is dat klanten het op prijs stellen als zij op belangrijke momenten naast schriftelijk ook telefonisch worden geïnformeerd over hun zaak. Medewerkers van het LBIO worden daarom gestimuleerd om klanten naast de schriftelijke informatieverstrekking ook vaker telefonisch te informeren, waardoor een persoonlijk en efficiënt contact wordt gerealiseerd en de klant meer duidelijkheid kan worden verschaft.

Van de medewerkers wordt verder verwacht dat zij de klant actief telefonisch benaderen voordat de inning wordt overgenomen. Medewerkers dienen tevens een duidelijke notitie te maken van het telefoongesprek. Hieraan wordt veel aandacht besteed in de maandelijkse sturingsinformatie.

Nieuwe medewerkers wordt verder tijdens hun opleiding aangeleerd op bepaalde vaste momenten in het incassotraject telefonisch contact op te nemen met de klant. Hiertoe worden zij intensief begeleid waarbij er sprake is van 'training on the job'. Een goede dienstverlening en een bewuste relatie met de klant met het oog op toegankelijkheid, informatieverstrekking, duidelijkheid en service staat bij het LBIO centraal. De doelstellingen waar het gaat om een slagvaardige en voortvarende dossierafhandeling en het daarbij verstrekken van periodieke informatie worden dan ook scherp bewaakt.

6.7 Kwaliteit en deskundigheid

Zoals uit de missie blijkt, hecht het LBIO veel waarde aan de deskundigheid van de medewerkers. Belangrijk is dat zij goed gemotiveerd zijn en voor hun taak uitstekend toegerust. Medewerkers werden in het verslagjaar zoveel mogelijk betrokken bij de doelstellingen van het LBIO, zoals verwoord in de afdelingsplannen en (meer)jarenplannen en zij werden gestimuleerd om hun inbreng te blijven leveren aan de intensivering van de werkprocessen. De rol van de medewerker blijft dus zeer belangrijk en daarmee blijft de gewenste kwaliteit gewaarborgd. Het werk van de medewerkers kenmerkt zich door een hoge mate van zelfstandigheid.

In het verslagjaar zijn regelmatig kwaliteitsonderzoeken uitgevoerd op de werkwijze van de medewerkers. Hierbij wordt aandacht besteed aan het taalgebruik, taalvaardigheid, uniform werken, deskundigheid, klantgerichtheid en klantvriendelijkheid. Naast deze controles gericht op de individuele medewerker, worden periodiek controles uitgevoerd op delen van het proces. De uitkomsten hiervan zijn besproken met de medewerkers en, om te controleren of bepaalde punten na een dergelijke controle verbeteren, wordt nadien een controle op hetzelfde deelproces uitgevoerd. In sommige gevallen leidden de controles tot aanpassing in en verduidelijking van het primaire proces.

Naast controles worden er regelmatig kennisdeel-sessies gehouden in de vorm van interviews, kwaliteitsuurtjes en werkoverleggen. Deze kennisdeel-sessies hebben als doel collectief met elkaar in gesprek te gaan om zo van elkaar te leren. Met deze sessies blijven de medewerkers ook verbonden met het LBIO en de collega's.

6.8 Externe invloeden en effecten

Externe omgevingsfactoren en ontwikkelingen bepalen in belangrijke mate de mogelijkheden voor het LBIO. Het bureau is voortdurend alert op veranderingen en bewegingen in de maatschappij die direct of indirect invloed hebben op de werkzaamheden van het LBIO. Het LBIO moet actief inspelen op de veranderingen en alert zijn op ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de continuïteit van de organisatie. Verder wordt zoveel mogelijk bereidheid getoond ook uitvoering te willen geven aan eventuele andere taken wanneer het LBIO daarom wordt verzocht.

6.9 Stand van de uitvoering

6.9.1 Terugblik

Zoals hiervoor beschreven is er bij het LBIO de laatste jaren – en dus ook in het verslagjaar – aandacht voor het voorkomen van inningverzoeken door het geven van informatie. Door het desgevraagd verstrekken van informatie en uitleg kan betalingsproblematiek voorkomen worden. In het verslagjaar werden ongeveer 12.000 verzoeken om informatie ontvangen bij het LBIO. In 2022 bedroeg dit aantal nog 10.000.

Naast het voorkomen van verzoeken is er in het verslagjaar, net als voorgaande jaren, veel aandacht voor het zoveel mogelijk voorkomen van het overnemen van de inning als er wel een verzoek is ingediend. In het verslagjaar werd in driekwart van de gevallen voorkomen dat de inning diende te worden overgenomen met als voordeel dat er geen kosten bij de alimentatieplichtige in rekening worden gebracht. Om dit succespercentage te realiseren dient er aandacht te zijn voor de individuele betrokkenen en de door hen gemaakte afspraken bij de scheiding of het verbreken van de relatie. Sinds een aantal jaar zijn dit steeds meer afspraken die vaker in maatwerkvorm worden gemaakt en steeds minder vaak in standaardformuleringen voorkomen. Deze ontwikkeling is al jaren gaande en daar heeft het LBIO op ingespeeld door steeds meer maatwerk toe te passen en door in de gesprekken over de achterstallige alimentatie te laten blijken dat er ook oog is voor de mens achter de afspraak.

Het LBIO krijgt de laatste jaren veel verzoeken binnen waarin wel een alimentatieverplichting is afgesproken, maar er geen uitspraak is van de rechter. Dit zijn bijvoorbeeld ex-samenwoners die wel een ouderschapsplan of overeenkomst hebben maar dit nooit hebben laten bekrachtigen door de rechter. Zoals ook in hoofdstuk 5 al wordt beschreven blijkt dat steeds meer stellen ongehuwd samenwonen als ze kinderen krijgen. Ook blijkt deze groep de relatie eerder te verbreken dan ouders in een huwelijk of een geregistreerd partnerschap.

Het LBIO wil deze groep ook zoveel mogelijk van dienst zijn en is om die reden een pilot⁵ gestart in het verslagjaar. Het LBIO probeert in deze gevallen de betalingen op gang te brengen door telefonisch en schriftelijk contact op te nemen met de alimentatieplichtige. Aan hem of haar wordt zoveel mogelijk uitleg gegeven en wordt gevraagd de achterstand te betalen. Uiteraard heeft het LBIO geen drukmiddel maar in sommige gevallen kan het wel helpen om zowel de alimentatiegerechtigde als de alimentatieplichtige te informeren over regelgeving omtrent alimentatie.

6.9.2 Langslepende wijzigingsprocedure

In 2021 heeft het LBIO een notitie ingebracht naar aanleiding van de motie Ploumen/Jetten⁶ waarin de regering verzocht wordt om een inventarisatie te maken van de terreinen waarop wetgeving hardvochtig uitpakt.

Eén van de punten die het LBIO in de notitie heeft ingebracht is het punt van de langslepende wijzigingsprocedures. Het LBIO heeft veelvuldig te maken met alimentatieplichtigen die in inkomen achteruit gaan. Uiteraard probeert het LBIO in deze gevallen te bemiddelen tussen partijen, maar dit kan alleen als de alimentatiegerechtigde hieraan meewerkt. Wil hij of zij dit niet, dan moet het LBIO de inning overnemen met de bijbehorende opslagkosten. Na overname van de inning dient het LBIO voortvarendheid te betrachten bij de inning en legt daarom beslag op inkomen of schakelt een deurwaarder in.

Uit praktijkervaringen blijkt dat het geruime tijd kan duren voor de rechter een uitspraak doet bij een wijzigingsprocedure. Dit kan oplopen tot een periode van langer dan een jaar.

⁵ Zie ook paragraaf 11.4

⁶ 35510, nr. 24

Aangezien het LBIO sinds halverwege 2010 kinder- en partneralimentatie-berekeningen maakt op dezelfde wijze als advocaten en rechters en het LBIO jaarlijks inmiddels 2000 verzoeken om een berekening te maken ontvangt, kan het LBIO zich dan ook deskundig noemen op het gebied van het maken van alimentatieberekeningen. Zelfs advocaten en mediators verwijzen door naar LBIO en het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden deed een uitspraak die de alimentatieplichtige en -gerechtigde naar LBIO stuurde voor een bindende berekening. Het gaat om een berekening waarbij er sprake is van winst uit onderneming. Dit betreft een niet standaard en enigszins ingewikkelde berekening. Uit die uitspraak kan het vertrouwen vanuit het Gerechtshof in het LBIO worden afgeleid.

Het komt geregeld voor dat het LBIO aan de hand van de stukken die de alimentatieplichtige toestuurde, constateert dat het alimentatiebedrag niet meer passend is. Toch dient het LBIO de inning door te zetten als de alimentatiegerechtigde aandringt, zelfs nadat een verzoek tot wijziging is ingediend bij de rechtbank, ook als de alimentatieplichtige inmiddels klem is komen te zitten door een inkomen dat is gedaald tot uitkeringsniveau. Dergelijke zaken zijn niet uit te leggen aan de klant, niet door de behandelend zaakmedewerker en ook niet door de klachtbehandelaar en juristen van het LBIO.

In de notitie die het LBIO in 2021 inbracht wordt erop gewezen dat indien de bevoegdheid uitgebreid zou worden en het LBIO formeel de taak zou krijgen om een advies uit te brengen over de hoogte van de alimentatie dergelijke 'crepeergevallen' voorkomen kunnen worden. Het LBIO kan dan binnen korte tijd narekenen of de alimentatiebijdrage gezien de financiële situatie van de alimentatieplichtige verlaagd dient te worden. Met de bevoegdheid om in dergelijke gevallen de inning (eventueel gedeeltelijk) te mogen opschorten (in afwachting van een nieuwe alimentatievaststelling door de rechter) wordt voorkomen dat de alimentatieplichtige klem komt te zitten in het huidige systeem. Hij of zij heeft dan de mogelijkheid de kosten van de wijzigings-procedure te betalen. In de ogen van het LBIO past voorstaande binnen het huidige beleid van de overheid om een menselijke maat toe te passen en te voorkomen dat burgers klem komen te zitten.

De Nationale ombudsman heeft de minister van Rechtsbescherming reeds gewezen op de lange, stroperige procedures die burgers moeten doorlopen om de alimentatie aan te laten passen. De Nationale ombudsman geeft aan dat hij het belangrijk vindt dat er een voorziening komt waarmee partijen de alimentatie snel en eenvoudig opnieuw kunnen laten berekenen en aanpassen aan de gewijzigde omstandigheden. Ook de Nationale ombudsman heeft gesignaleerd dat het LBIO in dit soort gevallen tracht te bemiddelen maar het daarbij afhankelijk is van de instemming van de alimentatiegerechtigde. De Nationale ombudsman dringt erop aan om een voorziening te treffen waardoor de alimentatieplicht in schrijnende gevallen snel kan worden aangepast, eventueel in afwachting van een rechterlijk oordeel.

In het verslagjaar heeft het LBIO dit punt duidelijk onder de aandacht van het ministerie van Justitie en Veiligheid kunnen brengen. Samen met het ministerie heeft het LBIO twee doorbraaksessies georganiseerd waarbij over dit onderwerp werd gebrainstormd met medewerkers van de Vereniging van Familie- en erfrecht Advocaten Scheidingsmediators (vFAS), bureau Nationale ombudsman, De Raad voor de rechtspraak, een bestuurslid van de KBvG, een wetenschapper, medewerkers van het LBIO en van het ministerie van Justitie en Veiligheid aanwezig.

Aan het einde van de tweede sessie werden de volgende mogelijke oplossingen genoemd:

- Er zou aan een berekening van het LBIO een tijdelijke erkenning toegekend kunnen worden met opschortende werking in afwachting van een nieuwe alimentatievaststelling door de rechter.
- De verdeling van de opslagkosten van het LBIO zal anders worden of er worden geen opslagkosten ingehouden van ontvangen bedragen, in afwachting van de uitspraak van de rechter.

Het is nog onduidelijk of en op welke manier er precies vorm kan worden gegeven aan deze oplossingen.

6.9.3 Daling toegang tot LBIO

Eind 2022 vond een strategische sessie met het ministerie van Justitie en Veiligheid plaats waarin onder andere het probleem werd besproken van de groep burgers die geen toegang heeft tot het LBIO doordat de alimentatie niet of niet via een rechterlijke beschikking is vastgelegd. Het aantal huwelijken loopt steeds verder terug met tegelijkertijd een toename van andere samenlevingsvormen. Voor het beëindigen van een huwelijk of een geregistreerd partnerschap waarbij kinderen zijn betrokken is het noodzakelijk de rechtbank een beschikking te verzoeken waarin dan ook de alimentatie wordt vastgelegd. Voor het beëindigen van een andere samenlevingsvorm dan een huwelijk/geregistreerd partnerschap met kinderen is geen tussenkomst van een rechter noodzakelijk waardoor alimentatieafspraken niet in een beschikking worden vastgelegd. Het LBIO mag in die situaties (nog) niet ondersteunen bij het op gang brengen van de alimentatiebetalingen. Deze groep wordt groter en groter waardoor een soort tweedeling in de maatschappij is ontstaan: mensen met recht op alimentatie die het LBIO wel respectievelijk niet mag helpen. Inning door het LBIO is niet mogelijk indien niet conform artikel 1:408 lid 1 BW sprake is van een rechterlijke beslissing waarin de alimentatie-afspraken zijn vastgelegd.

Vervolgens werd tijdens de strategische sessie ingegaan op het feit dat voor informele relatievormen, zoals samenwoners, geldt dat er geen gemakkelijke en snelle manier is om kinderalimentatie vast te stellen. Zowel het ministerie van Justitie en Veiligheid als het LBIO zijn van mening dat deze groep geholpen zou zijn met een laagdrempelige en gemakkelijk manier om kinderalimentatie vast te stellen. Hierbij kan gedacht worden aan het halen van een stempel bij de griffier van de rechtbank als partijen het eens zijn over een kinderalimentatieberekening. Kinderalimentatie is bedoeld voor de verzorging en opvoeding van het kind en het vastleggen van de hoogte van de kinderalimentatie in een formele afspraak waar de alimentatiegerechtigde later indien nodig gebruik van kan maken om de verschuldigde kinderalimentatie in te vorderen is in belang van het kind.

De vraag rees hoe groot deze groep is en of het klopt dat deze groep de laatste jaren groeit. Om die reden is door het LBIO een factsheet opgesteld. In deze factsheet werd een vergelijking gemaakt tussen de groep ouders met een formele relatie, een huwelijk of een geregistreerd partnerschap enerzijds en ouders met een informele relatie, de samenwoners anderzijds.

Geconcludeerd werd dat uit de cijfers van het CBS blijkt dat het aantal samenwoners met kinderen fors stijgt de laatste jaren. Daarnaast blijkt dat deze groep verhoudingsgewijs eerder de relatie

verbreekt dan ouders in een huwelijk of geregistreerd partnerschap. Voor deze laatste groep, de groep met een formele relatie, is het mogelijk een beroep op het LBIO te doen bij betalingsproblemen. Zij beschikken immers over een rechterlijke uitspraak waarin de kinderalimentatie is vastgesteld.

Na het opstellen van de factsheet publiceerde het CBS nieuwe cijfers.⁷ Hieruit blijkt dat het aantal huwelijken en het aantal echtscheidingen is gedaald de laatste jaren en ook nog verder daalde in 2022. Ook het aantal echtscheidingen met kinderen laat eenzelfde daling zien. In 2018 waren er nog 16.750 echtscheidingen met kinderen, in 2022 waren dit er 12.100. Dit is een daling van 28% in 4 jaar tijd. Gemiddeld meldt een alimentatiegerechtigde zich ongeveer 3 jaar na de echtscheiding met een verzoek tot overname van de inning. De populatie die een keer een beroep zal doen op het LBIO is derhalve flink aan het slinken.

Het is een feit dat de groep met een formele relatie daalt terwijl de groep met een informele relatie, de samenwoners, stijgt. Er is derhalve een stijgend aantal ouders dat geen beroep kan doen op het LBIO. Ook in de ZBO evaluatie wordt deze rechtsongelijkheid tussen de groepen benoemd.⁸

Ouders, maar vooral ook de betrokken kinderen, zijn erbij gebaat om het recht op kinderalimentatie te kunnen effectueren. Kinderalimentatie is immers bedoeld voor de verzorging en opvoeding van het minderjarige kind. Indien ouders in een samenlevingsvorm zonder formaliteit de kinderalimentatie eenvoudig zouden kunnen vaststellen, zal dit leiden tot een vermindering van het aantal conflicten. Een ander belangrijk gevolg is dat het welzijn van het kind toeneemt. Voorts zal het de instroom bij jeugdzorg doen verminderen doordat o.a. minder conflicten ontstaan. Het LBIO hoopt dat door de aandacht die inmiddels is ontstaan voor dit punt, de stand van de uitvoering verder kan worden verbeterd in de toekomst. Het LBIO is ook hierbij afhankelijk van aanpassing van wetgeving.

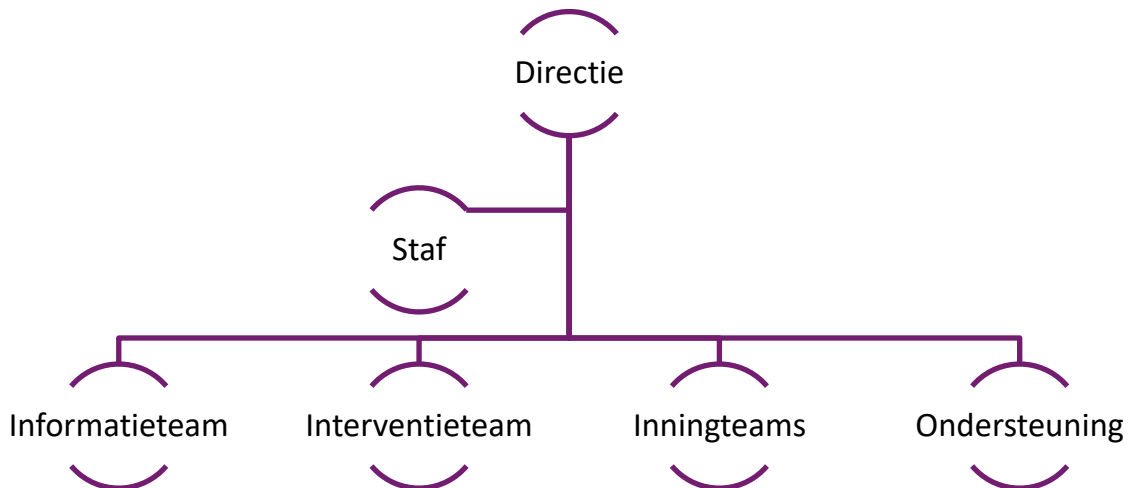
⁷ [StatLine - Echtscheiding; leeftijdsverschil, kinderen, geboorteland, huwelijksduur \(cbs.nl\)](#)

⁸ Pagina 11

7 Personeelsmanagement

7.1 Organisatiestructuur

Het LBIO heeft een platte organisatiestructuur. Dit is in onderstaande organogram duidelijk zichtbaar.

Door de platte organisatiestructuur zijn er zeer beperkte doorgroeimogelijkheden voor de medewerkers van het LBIO. Wel wordt het doorgroeien van medewerkers van de afdeling Ondersteuning naar het interventieteam gestimuleerd en worden er kansen geboden aan stagiair(e)s. Echter voor de informatie-, interventie- en inningmedewerkers – de grootste groep – zijn de doorgroeimogelijkheden beperkt. Het LBIO én zijn medewerkers zijn er ook bij gebaat dat er bewuste carrièrekeuzes worden gemaakt door deze medewerkers. Indien medewerkers zijn uitgeleerd bij het LBIO dan worden zij actief gestimuleerd om een meer uitdagende functie bij een andere werkgever te zoeken. Op die manier krijgen medewerkers die dat graag willen de kans op detachingsbasis nieuwe ervaringen op te doen bij collega-organisaties. In het verslagjaar waren er geen medewerkers gedetacheerd bij andere organisaties.

7.2 Het aannamebeleid

De hoogte van het zakenbestand van het LBIO en het aantal inningverzoeken zijn bepalend voor de personele inzet. Vanwege het fluctuerende werkaanbod bij het LBIO worden de mogelijkheden van tijdelijke dienstverbanden benut. Doel is een optimale inzetbaarheid van medewerkers in de organisatie te bereiken zodat snel kan worden ingespeeld op veranderende omstandigheden. Wanneer mogelijk/nodig wordt een vaste arbeidsovereenkomst aangeboden. Voorwaarden daarvoor zijn dat, naast goed functioneren, de verwachtingen qua werkaanbod en de kwaliteiten en ambities van de medewerker dat rechtvaardigen. In het verslagjaar is er met vijf medewerkers een vaste arbeidsovereenkomst aangegaan.

Bij de afdeling ondersteuning, het interventieteam en het inningteam is een aantal nieuwe medewerkers aangetrokken. Ondanks de krappe arbeidsmarkt reageerden er voldoende kandidaten op de personeelsvacatures. In het verslagjaar is ook sociale media gebruikt voor het werven van personeel.

Verder is in het verslagjaar een aantal medewerkers uit eigen beweging vertrokken of heeft in goed overleg geen contractverlenging gekregen.

Ook is in het verslagjaar een stagiair gestart bij het LBIO. Het werken met stagiair(e)s heeft in de eerste plaats een maatschappelijk belang. De stagiair(e) kan door de stageplaats nuttige praktijkervaring opdoen bij een zelfstandig bestuursorgaan. Het belang is ook wederzijds, want het LBIO kan de voordelen van een stagiair(e), o.a. de bescheiden stagevergoeding, maar ook een frisse nieuwe blik, benutten. Het komt regelmatig voor dat een stagiair(e) na afronding van de studie bij het LBIO in dienst wordt genomen.

7.3 Het inwerktraject

Bij het inwerken van nieuwe medewerkers wordt ten aanzien van vooral het interventie- en inningwerk gerichte aandacht besteed aan de psychische belasting die dit werk met zich brengt. Gebleken is dat deze belasting verhoudingsgewijs zwaarder is dan gemiddeld bij vergelijkbare administratieve functies. Medewerkers krijgen te maken met klanten die problemen hebben met belangrijke gebeurtenissen in hun leven waar vaak heftige emoties mee gemoeid gaan; emoties omtrent geld, relaties en vaak ook kinderen. Aangezien dit belangrijke onderwerpen in het leven van een burger zijn, kunnen de gesprekken met medewerkers van het LBIO met veel emoties gepaard gaan. Het LBIO heeft hierdoor vaker dan gemiddeld te kampen met afvallers en het is dan ook van belang hier al in het selectietraject gericht aandacht aan te besteden.

Naast de psychische belasting is er aandacht voor het organiseren van de werkzaamheden. Nieuwe medewerkers krijgen derhalve, nadat zij wat betreft de theoretisch noodzakelijke kennis volledig toegerust zijn voor het werk als interventie- of inningmedewerker 'training on the job' aangeboden. Vanaf het begin wordt aandacht besteed aan de eventuele psychische belasting en het omgaan met lastige telefoongesprekken. Daarnaast is er beleid ontwikkeld in het geval een medewerker van het LBIO bedreigingen ontvangt.

Nieuwe medewerkers wordt tijdens hun opleiding aangeleerd op bepaalde vaste momenten in het interventie- en incassotraject telefonisch contact op te nemen met de klant. Daarbij leren zij klanten professioneel en zakelijk, maar wel klantvriendelijk te benaderen. In het verslagjaar hebben de medewerkers meerdere communicatietrainingen gevolgd.

7.4 Datagericht en zelfstandig werkende teams

Zoals hiervoor al is aangegeven, is de organisatiestructuur plat en zijn er relatief weinig leidinggevend. De medewerkers van het LBIO worden door hun direct leidinggevende gestimuleerd om voor een groot deel zelfstandig te functioneren, zeker nu er zoveel vanuit huis is gewerkt. Daarnaast worden ze gestimuleerd om mee te denken en met verbetervoorstellen te komen, waardoor onder andere verdere invulling aan een efficiënt interventie- en inningsproces kan worden gegeven, met als resultaat een laag aantal overnames van de inning en het omlaag brengen van de openstaande vorderingen. De leidinggevend blijven uiteraard eindverantwoordelijk. Het managementteam zet de kaders neer waarbinnen de teams vrije keuzen kunnen maken.

Om zelfstandig te kunnen functioneren is ook datagericht werken van belang. De doelstellingen en prioriteiten binnen het LBIO zijn vastgelegd in het jaarplan en worden gecommuniceerd met de medewerkers. Teneinde de leidinggevend en de medewerkers goed inzicht te verschaffen in de mate waarin de doelstellingen van het LBIO daadwerkelijk worden gerealiseerd, stelde het

stafbureau in het verslagjaar maandelijks een uitgebreide data-rapportage op mede ten behoeve van de medewerkers, waarin gereflecteerd wordt op de teamprestaties, gesignaleerde knelpunten in de uitvoering, etc.

7.5 Hybride werken

Bij het LBIO wordt hybride gewerkt en gebleken is dat de meeste medewerkers dit als zeer prettig ervaren. Met de medewerkers is afgesproken dat zij minimaal 1 dag van de week naar kantoor komen. Hierdoor wordt de organisatiecultuur ervaren en is er ruimte voor sociale contacten, maar ook brainstorm en teambuildingssessies.

Met het hybride werken is het voor de medewerkers beter mogelijk om zorgtaken te combineren met werk. Een ander groot voordeel is dat de medewerkers niet of minder hoeven te reizen. Hierdoor draagt het LBIO bij aan de vermindering van verkeersdrukte en wordt het openbaar vervoer ontlast. Minder woon-werkverkeer leidt tot minder uitstoot van schadelijke stoffen waarmee het LBIO bijdraagt aan een beter milieu.

7.6 Personeelshandboek en huisregels

Er is een personeelshandboek voor de medewerkers beschikbaar om hen meer zicht te geven in bepaalde regelingen, rechten en plichten. In dit handboek is ook het integriteitprotocol opgenomen. Dit protocol is door personeelszaken in samenwerking met medewerkers samengesteld. Dit personeelshandboek wordt standaard aan nieuwe medewerkers verstrekt, wordt periodiek geactualiseerd en is digitaal beschikbaar. De huisregels van het LBIO worden tevens periodiek onder de aandacht gebracht.

7.7 Hulp bij problematische financiële situatie

Indien er bij medewerkers sprake is van dreigende financiële problemen wil het LBIO graag dat zij zich vrij zouden moeten voelen om hierover te praten met de leidinggevende, collega's en/of personeelszaken. Eventuele problemen zouden kunnen worden opgelost door het uitkeren van IKB-uren, het aanbieden van een financieel coach en/of een lening via het LBIO. In het verslagjaar is hier geen gebruik van gemaakt door de medewerkers van het LBIO.

7.8 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend Gedrag is een verzamelnaam voor allerlei vormen van gedrag, die ervoor zorgen dat de ander zich onveilig of ongemakkelijk voelt. De medewerkers van het LBIO zijn er in het verslagjaar op gewezen dat dit niet alleen gaat om de herkenbare vormen van grensoverschrijdend gedrag zoals pesten, verbaal of fysiek geweld en seksuele intimidatie, maar ook om de minder herkenbare vormen waarbij de dader zich veelal niet bewust is van zijn of haar gedrag maar dat toch tot gevolg heeft dat de ander zich ongemakkelijk voelt. Bij het LBIO wordt het onderwerp grensoverschrijdend gedrag periodiek onder de aandacht gebracht.

7.9 Periodiek medisch onderzoek

De ondernemingsraad van het LBIO heeft in het verslagjaar de medewerkers aangeboden om gezondheidstesten te laten doen. Hierdoor wordt de medewerker geholpen bij het creëren en/of behouden van een gezonde levensstijl en een goede werk/privé -balans.

Het onderzoek was een medische check-up, die onder andere bestond uit bloeddruk & hartslagmeting, glucose- en cholesterolmeting door middel van een vingerprik, een vragenlijst over werk en welbevinden, een gesprek met een leefstijlcoach etc.

Deelname aan het onderzoek was gratis en vrijwillig. Het onderzoek bestond uit 3 onderdelen die in overleg met de Ondernemingsraad zijn samengesteld; een online vragenlijst, een fysiek onderzoek en een persoonlijk advies. Het onderzoek werd uitgevoerd door Bureau Vitaal en ongeveer de helft van de medewerkers heeft gebruik gemaakt van het onderzoek. De uitkomsten werden persoonlijk aan de medewerker teruggekoppeld.

8 Management van middelen

8.1 Het automatiseringssysteem Tresa

Het primaire proces van het LBIO wordt volledig ondersteund door het automatiseringssysteem Tresa, een ERP-oplossing op basis van de systemen van softwareleverancier SAP. Dit systeem ondersteunt het primaire proces; van aanvraag via 'interventie' tot inning en de financiële afhandeling van betalingen. Opslag van dossiers vindt volledig digitaal plaats. Ook het uitwisselen van gegevens met derde partijen vindt zoveel mogelijk digitaal plaats.

De afgelopen jaren hebben aanpassingen in het bedrijfsvoeringssysteem (Tresa) gezorgd voor een goede performance. Ook technische upgrades van het softwaresysteem hebben gezorgd voor continuïteit, waarbij geprofiteerd kan worden van nieuwe ontwikkelingen bij de leverancier.

In het verslagjaar zijn wederom functionele verbeteringen doorgevoerd waardoor medewerkers nog efficiënter hun werkzaamheden uit kunnen voeren. Het LBIO is volledig gedigitaliseerd. Het enige punt waarvoor geldt dat nog niet volledig digitaal gecommuniceerd kan worden is de originele grosse. De grosse is een gewaarmerkt afschrift van de gerechtelijke uitspraak waarin de alimentatie werd vastgesteld. Klanten moeten nog steeds op basis van de wettelijke voorschriften de originele papieren versie toesturen aan het LBIO. Deze tegenwoordig al snel als overbodige administratieve lasten beoordeelde regelgeving zal naar verwachting van het LBIO op initiatief van het ministerie van Justitie en Veiligheid een keer worden aangepast zodat een digitale grosse voldoet. Een dergelijke aanpassing past al langere tijd in de maatschappelijke ontwikkelingen en behoeften.

8.2 Planningstool

Het LBIO krijgt regelmatig vragen als klanten online een aanvraag in willen dienen. Soms gaat het over vragen over het verkrijgen van de originele uitspraak maar soms ook over bepaalde velden van het aanvraagformulier. Om klanten goed uitleg te kunnen geven en te helpen bij het indienen van een aanvraag is op de website bij het aanvragen van de inning een knop geplaatst waarmee klanten een afspraak kunnen plannen met een medewerker van het informatieteam. De medewerker belt de klant terug op het door hem of haar aangegeven tijdstip. Deze planningstool is een paar jaar geleden live gegaan en ook in het verslagjaar is de tool veelvuldig gebruikt.

8.3 Informatiebeveiliging

Het LBIO beschikt ten aanzien van informatiebeveiliging over het handboek "Baseline Informatie Beveiliging LBIO" (BIBL). Dit is een belangrijk document dat onder andere de regels met betrekking tot de veiligheid van het gebruik van de PC, e-mail en internet regelt.

In dit handboek zijn de basisvoorzieningen opgenomen die binnen het LBIO voor beveiliging van de informatie(voorziening) worden gehanteerd. De maatregelen zijn hoofdzakelijk preventief van aard en waarborgen voornamelijk de exclusiviteit en de beschikbaarheid en juistheid van de informatievoorziening. Elke medewerker binnen het LBIO is verplicht kennis te nemen van het Personeelshandboek, waar de Baseline deel van uitmaakt. Nieuwe medewerkers ontvangen dit handboek nadat zij bij het LBIO aan de slag zijn gegaan. Jaarlijks worden de basisvoorzieningen geactualiseerd op grond van beleidsevaluatie, toetsing en marktontwikkeling en wordt het handboek opnieuw onder de aandacht gebracht van alle medewerkers.

8.4 Kennis en informatie

Kennis en informatie zijn belangrijke middelen van een organisatie. Voor het LBIO is kennis zeker van belang aangezien het LBIO door de maatschappij gezien wil worden als specialist op het gebied van de inning van alimentatie. Daarnaast is het LBIO inmiddels expert op het gebied van het maken van alimentatieberekeningen. Er wordt om die reden veel aandacht besteed aan het waarborgen van het intellectuele kapitaal. Het vergaren, bijstellen en in stand houden van kennis is noodzakelijk. De medewerkers van het LBIO worden door het LBIO ondersteund bij het vergaren van de benodigde kennis.

8.5 Verhuizing

Het LBIO is in het verslagjaar naar een ander pand verhuisd. De grootte van de gehuurde ruimte is verminderd van 1000m² tot 837m². Ook heeft het LBIO het aantal parkeerplaatsen verminderd zodat meer medewerkers gestimuleerd worden om met het openbaar vervoer te komen. Bij de inrichting van het pand en de betrokken verdieping is veel aandacht besteed aan de werkomgeving en klimaatbeheersing en de energiezuinigheid daarvan. Verder voldoen de werkplekken aan de gestelde eisen en zijn alle bureaus gemakkelijk in hoogte verstelbaar. De verhuizing is heel soepel verlopen en de meeste medewerkers zijn enthousiast over de nieuwe locatie.

8.6 Duurzaamheid van apparatuur

In het verslagjaar heeft het LBIO alle computers vervangen. Bij de aanschaf van apparatuur kijkt het LBIO naar de duurzaamheid hiervan. De servers hebben de functie om energieverbruik automatisch te beperken indien er geen of minder capaciteitsvraag is. Bij alle computers van het LBIO wordt gebruik gemaakt van de automatische powersave opties waardoor het scherm en de pc na verloop van een vooraf ingestelde tijd op stand-by gaan als de medewerker inactief is.

8.7 Vervanging Infrastructuur

In het verslagjaar heeft het LBIO alle werkplekcomputers, servers, netwerkkapparatuur, backup- en virtualisatiesoftware vervangen. De reeds energiezuinige servers hebben de functie om energieverbruik automatisch te beperken indien er geen of minder capaciteitsvraag is. Bij alle werkplekcomputers van het LBIO wordt gebruik gemaakt van de automatische powersave opties waardoor het scherm en de pc na verloop van een vooraf ingestelde tijd op stand-by gaan als de medewerker inactief is.

Voor het servergedeelte gaat de vervanging om een zogenaamde DHCI oplossing welke de komende 5 jaar de volledige IT omgeving zal 'dragen' en het volledige proces van het LBIO voor wat betreft de IT infrastructuur zal borgen.

Een DHCI oplossing vereenvoudigt, geeft IT flexibiliteit, zorgt voor een hoge beschikbaarheid en kan tijdig de juiste capaciteiten leveren voor de organisatie. Ook AI doet hier zijn intrede. De DHCI oplossing maakt, hetzij kleinschalig, gebruik van AI om altijd de juiste rekenkracht te leveren, databeschikbaarheid te verhogen en de MTTR (Mean Time to Repair) te verlagen. Verder is de nieuwe IT omgeving geschikt om toekomstige technologische oplossingen binnen bestaande of nieuwe applicaties mogelijk te maken, zoals AI.

Een tevens nieuw geïmplementeerde robuuste backup en restore oplossing geeft daarnaast zekerheid en garanties voor de bedrijfsvoering van het LBIO.

Het uiteindelijke doel van deze vervanging is de borging van de primaire processen op de onderliggende IT systemen, daarmee toekomstige ontwikkelingen te kunnen realiseren en te voldoen aan de huidige (technologische) vereisten voor nu en in ieder geval een periode van 5 jaar.

De in gebruik name van dit nieuwe systeem is gerealiseerd in december 2023.

De medewerkers van de afdeling ICT zijn voor een kleine organisatie als het LBIO voldoende opgeleid en volgen waar nodig opleidingen/cursussen om de kennis op peil te houden. Wat betreft de beveiliging heeft het LBIO deskundige partijen in de arm genomen aangezien het als kleine organisatie onvoldoende mogelijk is zelfstandig volledig up-to-date te blijven.

8.8 Telefooncentrale

Het LBIO heeft eind 2022 een nieuwe en moderne telefoniecentrale in gebruik genomen. Deze vernieuwing was noodzakelijk om zaken als klantvriendelijke communicatie, beschikbaarheid, veiligheid en functionaliteit te verbeteren en in de toekomst te blijven waarborgen. Het betreft hier een zogenaamd Unified Communications systeem dat zowel voorziet in de interne communicatie tussen de medewerkers van het LBIO als de externe communicatie met de klanten.

Intern voorziet het systeem niet alleen in telefonie maar is ook de beschikbaarheid van andere medewerkers zichtbaar, is videomeeting mogelijk en is er een chatfunctionaliteit. Dit geldt zowel voor de medewerkers op kantoor als de medewerkers die thuis werken.

Wat betreft de externe communicatie kan de klant via het systeem rechtstreeks in contact komen met de zaakbehandelaar middels het invoeren van het zaaknummer. De medewerker krijgt middels een koppeling met het primaire automatiseringssysteem direct de relevante zaakgegevens op het scherm op het moment dat de klant belt. Het nieuwe systeem kan, voor kwaliteit- en trainingsdoeleinden, opnames maken van gesprekken.

In het verslagjaar is veelvuldig gebruikt gemaakt van het terugluisteren van gesprekken om de medewerkers gericht te kunnen trainen en de kwaliteit van het klantcontact te verbeteren.

8.9 Mijn overheid

Het LBIO geeft klanten reeds de mogelijkheid via 'mijn overheid' de financiële gegevens in te zien. Ook in het verslagjaar konden klanten hier gebruik van maken.

9 Management van processen

9.1 Datagericht en doelmatig werken

Bij het LBIO functioneren de teams voor een groot deel zelfstandig en daarbij hoort een datagerichte manier van werken. Elke inningmedewerker is verantwoordelijk voor het eigen zaakbestand en bepaalt zelf de prioriteiten voor een bepaalde periode binnen de door de leidinggevende gestelde kaders. Voor een dergelijke manier van werken is het van belang dat zowel de medewerkers als de leidinggevendens zicht hebben op de behaalde resultaten per team en per individuele medewerker. Om die reden worden de leidinggevendens en de individuele medewerkers maandelijks gericht voorzien van gedetailleerde data omtrent de doelstellingen en de resultaten. Daarnaast wordt er dagelijks en wekelijks informatie verstrekt dat relevant is voor het werkproces.

Na afloop van elke maand wordt in het managementteam de uitgebreide rapportage over de prestaties van de voorbije periode in detail besproken. In de rapportage is een analyse per werkstroom opgenomen waarbij per werkstroom de gerealiseerde prestaties worden vergeleken met voorgaande perioden en/of met de doelstellingen. Naast de analyse van de prestaties op werkstroomniveau worden ook de gerealiseerde opslag, het aantal ingezette fte en de budgetuitputting geanalyseerd en besproken. Achterblijvende realisaties leiden op basis van deze bespreking vaak tot bijstellingen van werkwijzen, automatisering en inzet om de prestaties de komende perioden te verbeteren. Indien oorzaken van afwijkingen onvoldoende duidelijk zijn, wordt eerst onderzoek gedaan naar de oorzaak en mogelijke oplossingen. Door de uitgebreide maandelijkse analyse, de uitvoerige bespreking leidend tot diverse bijstellingen inclusief analyse van inzet van mensen en middelen voert het LBIO een doelmatig beheer en is er zicht op de doeltreffendheid van werkzaamheden.

9.2 Maatschappelijk verantwoorde en duurzame incasso

De afgelopen jaren is de aandacht voor armoede- en schuldenproblematiek toegenomen en is er meer aandacht voor maatschappelijk verantwoord incasseren. Het LBIO heeft reeds jaren aandacht voor dit onderwerp wat onder andere blijkt uit het streven om zo vaak mogelijk overname van de inning te voorkomen. Het voorkomen van incassotrajecten blijkt een meer toekomstbestendige oplossing en voorkomt ook schuldenproblematiek bij betrokkenen. Het LBIO liep hiermee vooruit op een aantal andere organisaties in het schuldendomein. Voorts is persoonlijk contact met de klant het uitgangspunt.

Het LBIO werkt met twee deurwaarderskantoren die de incasso ter hand nemen wanneer het LBIO er niet in slaagt na de interventiefase een vereenvoudigd derdenbeslag te leggen of tot een betalingsregeling te komen. Met deze deurwaarders is afgesproken en overeengekomen dat het maatschappelijk verantwoord en duurzaam incasseren van groot belang is. De deurwaarder dient dus te allen tijde rekening te houden met de belangen van de alimentatieplichtige en dient zoveel mogelijk kosten te voorkomen. Uiteraard dient de deurwaarder ook het belang van de alimentatiegerechtigde in overweging te nemen bij beslissingen en dienen ontvangen gelden zo snel mogelijk te worden doorbetaald.

In het verslag jaar heeft het LBIO de openbare aanbesteding deurwaardersdiensten opgestart. Het NIC ondersteunt het LBIO hierbij en naar verwachting zullen er in het eerste kwartaal van 2024 twee partijen worden geselecteerd..

9.3 Administratieve organisatie en interne controle

De administratieve organisatie (AO) en interne controle (IC) wordt geactualiseerd indien aanpassing van werkprocessen en/of werkmethoden worden ingevoerd. Met het oog op kwaliteitsverbetering worden door de kwaliteitsadviseurs en de afdelingshoofden dossiers op diverse deelprocessen gecontroleerd. Zo wordt duidelijk waar in de functiescholing aandacht voor moet zijn, zodat op een juiste, uniforme en effectieve wijze invulling wordt gegeven aan de werkzaamheden door de inningmedewerkers. Deze controle op dossierniveau zal deel blijven uitmaken van het werk van de kwaliteitsadviseurs.

9.4 Telefonische bereikbaarheid

Voor 2023 had het LBIO als doelstelling om van alle inkomende gesprekken minimaal 96% te beantwoorden. Inkomende telefoontjes die niet binnen 30 seconden worden opgenomen, worden geregistreerd als onbeantwoord.

Eind 2022 heeft het LBIO een nieuwe telefooncentrale in behandeling genomen.

De eerste maanden van het jaar was er derhalve sprake van een gewenningsperiode bij de medewerkers, een effect dat het LBIO vooraf had verwacht. Echter het LBIO had verwacht dat het beantwoordingspercentage verder in het verslagjaar zou gaan stijgen. Helaas bedraagt het beantwoordingspercentage 94,7% in het verslagjaar.

Er is veel aandacht voor de beantwoordingspercentages per medewerker en medewerkers die de doelstelling niet behalen worden hierop aangesproken.

Daarnaast heeft het LBIO geconstateerd dat de telling met de nieuwe telefooncentrale anders verloopt dan bij de vorige telefooncentrale. Mogelijk worden nu gesprekken als niet beantwoord geregistreerd terwijl deze klant wel tijdig een medewerker kreeg te spreken. In 2024 wordt dit nader onderzocht. Er is derhalve een kans dat het daadwerkelijke beantwoordingspercentage hoger is dan nu wordt gerapporteerd.

9.5 Rijksbrede Benchmark (RBB)

Benchmarking is het vergelijken van en zoeken naar werkwijzen die leiden tot betere resultaten, met als doel het verbeteren van de bedrijfsvoering en daarmee van de prestaties van een organisatie. Juist in de publieke sector is deze vorm van afkijken gelegitimeerd aangezien er geen sprake is van concurrentie en er voor het merendeel wordt ondernomen met publieke middelen. Het benchmarkonderzoek vergelijkt organisaties onderling op verschillende onderdelen, zoals: kwaliteit, klanttevredenheid, besturing van processen, ziekteverzuim en kosten met als doel alle deelnemende organisaties te laten leren van elkaar en op deze manier bepaalde werkwijzen te verbeteren. Jaarlijks wordt daartoe door de deelnemende organisaties op een aantal indicatoren gebenchmarkt. De uitkomsten worden in een challenge besproken met de bestuurders van de organisaties.

Het LBIO participeert al sinds 2003 aan deze benchmark en zal dit in de toekomst naar verwachting blijven doen. De directeur heeft zitting in het bestuur van de RBB-groep. Ook in het verslagjaar namen stafmedewerkers en MT-leden deel aan de “Leren in uitvoering dag” van de RBB.

9.6 Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag

Het ontwerp Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag en de daarbij horende AMvB en KSA faciliteren het principe dat een schuldenaar zo min mogelijk informatie hoeft aan te leveren. De gegevensuitwisseling tussen beslagleggende partijen in geval van samenloop van derdenbeslagen en

verrekeningen zal hierdoor worden verbeterd doordat de extra schakel tussen de partij die informatie nodig heeft en de partij die over deze informatie beschikt, weggenomen wordt. Via een voorziening wordt de keten gefaciliteerd om deze gegevensuitwisseling geautomatiseerd vorm te geven. Het is nog niet bekend wanneer de wet zal ingaan. Op basis van de Keten Start Architectuur zal het LBIO het project verder uitwerken.

9.7 Risicomanagement

De directie van het LBIO heeft een aantal risico's onderkend voor het LBIO. Hierna worden de belangrijkste risico's en de mitigerende maatregelen weergegeven.

9.7.1 Personeel

Bij de huidige arbeidsmarkt bestaat het risico dat het LBIO onvoldoende gekwalificeerde medewerkers kan aantrekken en/of behouden. Het LBIO heeft tot op heden weinig problemen gehad om voldoende gekwalificeerd personeel aan te trekken en/of te behouden. Ook nu er sprake is van krapte op de arbeidsmarkt, lukt het het LBIO openstaande vacatures op te vullen met gekwalificeerd personeel.

Het LBIO besteedt veel aandacht aan het werven en selecteren van goede medewerkers en het HR-beleid is hierop aangepast. Er is extra aandacht voor het inwerken en begeleiden van nieuwe medewerkers vooral omdat gebleken is dat de psychische belasting van het werk hoger is dan bij vergelijkbare administratieve functies. Ook mogelijkheden bieden om stages bij het LBIO te lopen leidt tot extra aanbod van medewerk(st)ers; veel stagiair(e)s willen na hun opleiding bij het LBIO aan de slag. Een goede toepassing van de arbeidsvoorwaarden betekent ook dat er veel aandacht wordt besteed aan de begeleiding van de individuele medewerker.

Door het huidige HR-beleid is er al jaren weinig verloop van de vaste medewerkers, waaruit blijkt dat het LBIO een aantrekkelijke werkgever is.

Een ander risico dat bestaat wat betreft het personeel, is dat het werkaanbod verder zal teruglopen door een dalend aantal inningverzoeken. Het LBIO acht dit risico aanwezig maar benut voor de zekerheid de mogelijkheid van tijdelijke dienstverbanden om zo de optimale inzetbaarheid van medewerkers te bereiken. Hierdoor kan er snel worden ingespeeld op eventuele veranderende omstandigheden.

Om het risico aangaande een tekort of een surplus aan medewerkers te mitigeren, dient het LBIO een hoge mate van omgevingssensitiviteit te realiseren. Hierdoor kan snel op veranderende omstandigheden worden ingespeeld.

Daarnaast heeft het LBIO het werk zo ingericht dat veel medewerkers van het LBIO makkelijk inzetbaar zijn op andere afdelingen waardoor het LBIO een flexibele en wendbare organisatie is. Zo zijn de medewerkers van het interventieteam snel inzetbaar bij het incassoteam en andersom. Ook zijn deze medewerkers makkelijk inzetbaar bij het informatieteam. Medewerkers van het incassoteam zijn ook weer inzetbaar bij de internationale afdeling en andersom.

9.7.2 Fraude

Het LBIO ontvangt gelden van alimentatieplichtigen en betaalt deze door aan alimentatiegerechtigden. Om het risico op frauduleus handelen bij deze doorbetalingen te mitigeren zijn er bij het invoeren van bankrekeningnummers altijd meerdere medewerkers nodig conform het vier-ogen principe. Dit vier-ogen principe wordt door het automatiseringssysteem van het LBIO

afgedwongen. Daarnaast worden de handmatige geïnitieerde doorbetalingen steekproefsgewijs gecontroleerd in de maandelijkse AO/IC-controles.

Voorts heeft het LBIO in het Personeelshandboek vastgelegd wat van medewerkers wordt verwacht in het dagelijkse gedrag, is er een gedragscode integriteit vastgelegd en een Meldprocedure voor vermoedens van misstanden (klokkenluidersregeling) een en ander om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Deze richtlijnen worden periodiek onder de aandacht van de medewerkers gebracht. Over het verslagjaar zijn geen incidenten voorgekomen waardoor het incidentenregister leeg is gebleven.

9.7.3 *Gebruik financiële instrumenten*

De doorstroom van gelden is bij het LBIO gezien het primaire proces relatief groot. Alimentaties worden ontvangen van onder andere alimentatieplichtigen, werkgevers, uitkeringsinstanties en deurwaarders. De gelden worden zo snel mogelijk doorbetaald aan de alimentatiegerechtigden. Dit betekent dat het LBIO niet over een groot saldo aan door te betalen alimentaties beschikt. Uitgangspunt is dat crediteuren worden voldaan binnen de krediettermijn, waardoor geen kredietrisico's worden gelopen.

Het LBIO heeft met het ministerie van Financiën een (standaard)overeenkomst gesloten inzake schatkistbankieren. Dat wil zeggen dat dagelijks het saldo op de bankrekening van het LBIO wordt afgeroomd dan wel zo nodig wordt aangevuld door de schatkistbankier. Het LBIO loopt hierdoor nauwelijks risico's daar het saldo op de bankrekening op deze wijze beperkt blijft.

Ten behoeve van ontvangsten en betalingen in de Verenigde Staten heeft het LBIO een bankrekening in de VS. Gebruik van deze bankrekening is onder andere in de plaats gekomen van het gebruik van cheques die vanaf 1 januari 2021 niet meer bij Nederlandse banken konden worden verzilverd. Door het aanhouden van deze bankrekening in de Verenigde Staten wordt enig valutarisico gelopen. Dit risico wordt beperkt door het saldo op die bankrekening af te romen zodra dit saldo boven de \$ 50.000 komt.

9.7.4 *Negatieve publiciteit*

De kans op negatieve publiciteit is altijd aanwezig, zeker bij het onderwerp alimentatie. Dit onderwerp gaat immers veelvuldig gepaard met heftige emoties. Het betreft immers ex-partners die financieel verbonden blijven en in de meerderheid van de gevallen zijn er kinderen bij betrokken. Indien het LBIO negatief in de publiciteit komt, worden medewerkers onverwijld ingelicht over de publicatie en krijgen zij een instructie hoe zij hiermee om dienen te gaan in het geval de klant het noemt in een (telefoon)gesprek. De eventuele communicatie met journalisten wordt door de directeur van het LBIO gedaan in overleg met het managementteam en de beleidsadviseur. Indien nodig wordt een persverklaring opgesteld.

9.7.5 *Financieel*

Het LBIO wordt gefinancierd op basis van de output die het levert. De egalisatiereserve mag maximaal 9% bedragen over de subsidieverlening van het boekjaar. Hierdoor bestaat het risico van een te laag eigen vermogen waardoor de solvabiliteit wordt beperkt. De impact hiervan is groot in het geval er bijvoorbeeld een nieuw integraal ICT systeem noodzakelijk is. Het LBIO zal hierover in 2024 wederom in overleg treden met het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Het LBIO is hierover sinds 2019 in overleg getreden met het ministerie van Justitie en Veiligheid.

9.7.6 Informatietechnologie en beveiliging

Wat betreft de automatisering heeft het LBIO de risico's waar mogelijk gemitigeerd aangezien de impact van IT-risico's substantieel kunnen zijn. De servers staan op eigen locatie waardoor het risico van stagnatie van werkzaamheden door onderbreking van het berichtenverkeer beperkt is. In geval van onderbreking van het berichtenverkeer zal er sprake zijn van een vertraging in de communicatie, maar kunnen medewerkers de aanwezige werkvoorraad gewoon verwerken zonder uitval van werktijd. Het bedrijfsvoeringssysteem van het LBIO (SAP) is stabiel en ook hebben technische upgrades van het softwaresysteem gezorgd voor continuïteit. In de toekomst zal het LBIO de belangrijkste ontwikkelingen goed blijven volgen. Het LBIO heeft partijen beschikbaar die het LBIO en de werkzaamheden goed kennen en zo nodig kunnen adviseren.

Wat betreft de beveiliging heeft het LBIO deskundige partijen in de arm genomen aangezien het als kleine organisatie onvoldoende mogelijk is zelfstandig volledig up-to-date te blijven. Periodiek wordt de informatiebeveiliging getest van de website van het LBIO en de aangeboden aanvraagformulieren. De medewerkers worden verder regelmatig gewezen op de Baseline Informatie Beveiliging LBIO (BIBL). Dit is een belangrijk document dat onder andere de regels met betrekking tot de veiligheid van het gebruik van de PC, e-mail en internet regelt. De medewerkers dienen regelmatig kennis te nemen van de geldende regels.

Wat betreft het thuiswerken is er tevens sprake van een goede beveiliging. Zo dient de thuiswerkplek te voldoen aan een virusscanner die bijgewerkt dient te zijn met actuele updates. Alleen indien aan deze voorwaarden is voldaan kan er ingelogd worden via een beveiligd portaal. Het inloggen gebeurt via een Multi Factor Authentication.

Om het risico van cyberaanvallen te beperken en/of snel het hoofd te kunnen bieden, zijn een aantal producten aangeschaft en diensten afgenomen. Zo heeft het LBIO onder andere next generation firewalls met diverse functies om de beveiliging te waarborgen. Daarnaast zijn voorzieningen getroffen die voorzien in logging van toegang en/of pogingen daartoe. Diensten die worden afgenomen bij het externe beveiligingsbedrijf (Apex-security) bieden continue bewaking tegen cyberaanvallen en bij een eventuele externe aanval wordt direct ingegrepen. Tevens zijn voor zowel interne als externe dreigingen, fysieke en softwarematige maatregelen genomen, zo is onder andere een geavanceerde endpoint beveiliging en SIEM oplossing van Splunk (Security information and event management) ingezet ter voorkoming, signalering en logging van hedendaagse cyberdreigingen. Een modern backup en recovery oplossing zorgt voor een veilige data beschikbaarheid, waarbij tape encryptie wordt toegepast en deze off-site worden opgeslagen.

Wat betreft de security is er altijd sprake van een risico. Er zijn veelvuldig aanvallen van buitenaf en dit zal vermoedelijk de aankomende jaren toenemen.

Om het risico te mitigeren maakt het LBIO gebruik van een securitypartner. Deze organiseert voor het LBIO de security samen met onze eigen beheerders. Onze eigen beheerders beschikken niet over alle kennis waar security-experts wel over beschikken, maar monitoren wel zelf de systemen en stemmen bevindingen af met de securitypartner. Indien nodig houden ze deze partner scherp.

In het verslagjaar is er extra aandacht geweest voor security-awareness bij de medewerkers. De medewerkers zijn erop gewezen dat de professionaliteit van de verspreiders van fishingmails toeneemt, en daarmee ook het risico voor organisaties.

9.7.7 Datalekken

Net als andere uitvoeringsinstanties is er altijd het risico op datalekken. Datalekken worden conform de Algemene verordening gegevensbescherming gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Tevens worden betreffende personen van wie de gegevens zijn gelekt snel geïnformeerd over het datalek. Als er een fout door een medewerker is gemaakt, wordt deze hierop aangesproken.

9.8 In control statement

De directie is verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering en de beheersing van risico's. In deze paragraaf beschrijft de directie de interne besturing en beheersing van risico's.

Om de organisatie te kunnen besturen is er een management controlsysteem ingericht.

Het systeem beoogt een redelijke mate van zekerheid te bieden dat de risico's in control zijn, maar kan geen garantie bieden voor het daadwerkelijk behalen van doelstellingen, noch dat het systeem alle fouten, fraudegevallen en non-compliance aan relevante wet- en regelgeving volledig kan voorkomen. Zo kunnen er ontwikkelingen zijn waar het LBIO geen invloed op heeft zoals ontwikkelingen op het gebied van wetgeving. Er zijn maatregelen getroffen die de kans en impact van deze risico's beperken en het behalen van de doelstellingen verhogen.

Op basis van het op een omgevingsanalyse gebaseerde meerjarenplan wordt het jaarplan van het LBIO opgesteld. Periodiek worden in het managementteam de externe ontwikkelingen besproken die invloed kunnen hebben op de processen van het LBIO en omvang van het aantal verzoeken. In het jaarplan zijn concrete doelstellingen opgenomen ten aanzien van te leveren producten en wijze van dossierbehandeling rekening houdend met beschikbare budgetten.

De belangrijkste risico's zijn beschreven in paragraaf 9.7 van dit jaarverslag. Daar zijn ook de maatregelen opgenomen die het LBIO heeft genomen en de afwegingen die daarvoor zijn gemaakt.

Aan het beheersen van de bedrijfsprocessen is binnen het LBIO onder andere invulling gegeven door maandelijks alle medewerkers te voorzien van gedetailleerde informatie over de voortgang. Deze informatie is tot op medewerkerniveau inzichtelijk. Medewerkers kunnen op deze wijze ook zien wat de collega's hebben gepresteerd. De informatie wordt maandelijks uitgebreid in het managementteam besproken. Terugkoppeling van die besprekingen vindt plaats door de notulen van de overleggen aan iedereen beschikbaar te stellen, in de teamoverleggen en op individueel niveau tussen medewerker en leidinggevende. Op deze wijze is iedereen voorzien van gelijke informatie en is ook voor iedereen transparant in hoeverre de doelstellingen worden behaald. Door maandelijks te sturen op de jaardoelstellingen van de hele organisatie is er sprake van transparantie en wordt hiermee de doelmatigheid sterk bevorderd.

In het managementteam worden daarbij ook de knel- en zorgpunten besproken en de externe ontwikkelingen die eventueel invloed kunnen hebben op de processen. Verder wordt het management controlsysteem ondersteund door periodieke controles, uitgevoerd door de kwaliteitsadviseurs, op deelprocessen. Met deze werkwijze is het management controlsysteem voldoende binnen de organisatie verankerd.

10 Waardering door het personeel

10.1 Ontwikkeling en opleiding van medewerkers

Het LBIO biedt intern functie gerelateerde opleidingen en telefoontrainingen. Ook zijn er in het verslagjaar meerdere communicatietrainingen gegeven door een extern bureau. Deze trainingen vonden zowel fysiek als digitaal plaats.

Hiernaast zijn er voor de medewerkers tevens budgetten en andere faciliteiten beschikbaar indien zij een opleiding willen volgen of anderszins aan de eigen ontwikkeling of ontplooiing willen werken. Vier medewerkers maakten in het verslagjaar gebruik van de extra opleidingsfaciliteiten, een ontwikkeling die reeds jaren door de leidinggevenden wordt gestimuleerd.

10.2 Ziekteverzuim

In het verslagjaar is het totale ziekteverzuim uitgekomen op 3,84%. De doelstelling van maximaal 5% is hiermee behaald.

	2023	2022	2021
Kort verzuim (< 7 dagen)	2,3%	2,6%	3,0%
Middellang verzuim (7 – 42 dagen)	0,4%	0,5%	1,3%
Lang verzuim (> 42 dagen)	1,0%	1,4%	2,9%
Totaal	3,8%	4,5%	7,2%

Het LBIO voert een verzuimbeleid met een vaste bedrijfsarts, een ergonom en bedrijfsmaatschappelijk werker.

Conform de Wet Verbetering Poortwachter wordt aandacht gevestigd op het belang van een snelle re-integratie in het arbeidsproces. Het LBIO heeft voortdurend aandacht voor snelle re-integratie in het arbeidsproces door begeleiding en een passende fasering in de re-integratie.

In het verslagjaar hebben de afdelingshoofden een training Verzuimbegeleiding gevolgd. Hierdoor hebben zij bijgeschoold over de wijze hoe zij het beste om kunnen gaan met de verschillende soorten van ziekteverzuim.

10.3 Medezeggenschap

Het LBIO heeft een actieve ondernemingsraad (OR). De OR komt op voor de belangen van de medewerkers. Met het oog op de continuïteit van het LBIO wordt met de directeur regelmatig gesproken over het functioneren van het bureau. In het verslagjaar vonden die meestal digitaal plaats. De overleggen tussen OR en directeur worden niet alleen als constructief ervaren, maar verlopen in een prettige en open sfeer. Daarnaast voert de OR ook onderling overleg. Hetgeen besproken is tijdens de onderlinge overleggen en tijdens de overleggen met de directeur wordt door de OR per e-mail met de medewerkers gecommuniceerd.

11 Waardering door de maatschappij

11.1 Maatschappelijke taak van het LBIO

Het LBIO hecht veel waarde aan de maatschappelijke functie. Dit blijkt expliciet uit de missie van het LBIO. Het bureau is specialist op het gebied van de inning van alimentatie en het uitgangspunt is een efficiënte, effectieve en klantvriendelijke taakuitvoering tegen zo laag mogelijke kosten. Het LBIO beoogt een betekenisvolle bijdrage te leveren aan de samenleving door duidelijkheid te verschaffen in kwesties betreffende onderhoudsbijdragen. De waarde van het LBIO voor de samenleving ligt in een adequate en zorgvuldige uitvoering van de bij wet opgedragen taken op het gebied van nationale en internationale kinder- en partneralimentatie. Daarnaast wordt het LBIO veelvuldig benaderd door mensen die vragen hebben over alimentatiekwesties en aanverwante onderwerpen.

11.2 Het informatieteam

Het LBIO is met de oprichting van het informatieteam en het aparte telefoonnummer tegemoet gekomen aan de stijgende vraag van de maatschappij naar hulp en informatie. Het team Informatie adviseert tevens in gevallen waarin nog geen verzoek tot overname van de inning is ingediend maar de alimentatieplichtige of -gerechtigde contact opneemt omdat er een conflictsituatie dreigt te ontstaan. Dit betreft zowel advisering voordat partijen scheiden of de relatie verbreken als gevallen waarbij er (betalings)problemen zijn maar één van de partijen de intentie heeft deze zoveel mogelijk zelfstandig op te lossen. Middels het geven van informatie of door een voorzichtige bemiddeling tussen partijen wordt geprobeerd te voorkomen dat een inningverzoek moet worden ingediend. Het vroegtijdig helpen van de klanten heeft tot gevolg dat een langslappend conflict kan worden voorkomen. Het LBIO werd in het verslagjaar ongeveer 12.000 keer benaderd door burgers die hulp en informatie nodig hadden. Vorig jaar gebeurde dit nog ongeveer 10.000 keer.

11.3 Voorkomen van overname van de inning

In de wet wordt ervan uitgegaan dat de betaling in eerste aanleg de verantwoordelijkheid is van de alimentatiegerechtigde en alimentatieplichtige. Dit grondbeginsel van de wetgever heeft bij de uitvoering van de taken van het LBIO een centrale plaats. Het LBIO heeft zichzelf als doelstelling gesteld om in minimaal 70% van de inningverzoeken de betalingen op gang te brengen zonder dat de inning hoeft te worden overgenomen en de klant derhalve geen kosten in rekening werd gebracht.

In het verslagjaar stimuleerde het LBIO zoals ook al eerder in dit verslag genoemd in driekwart van het aantal verzoeken de onderlinge rechtstreekse betaling door een korte interventie. In deze gevallen hoefde het LBIO de inning niet over te nemen en werd de achterstand binnen enkele weken alsnog onderling rechtstreeks betaald door de tussenkomst van het LBIO. De ontstane betalingsachterstand werd op deze wijze snel opgelost waardoor het dossier snel kon worden gesloten. Het LBIO wijst door deze methode ouders en/of ex-partners direct op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van het voldoen aan de wettelijke alimentatieplicht en voorkomt dat alimentatieplichtigen onnodig in de schulden komen. Dit verhoogt de waarde van het LBIO voor de maatschappij.

11.4 Hulp bij herzieningsverzoeken

In 2018 heeft een ZBO-evaluatie plaatsgevonden ten behoeve van de beoordeling van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het functioneren van het LBIO. De algemene conclusie was dat het LBIO de wettelijke taakopdracht doelgericht en doelmatig uitvoert, de bedrijfsvoering adequaat op die taakstelling is ingericht, professionele monitoring en verbetering toepast en de

kwaliteit van de dienstverlening hoog is. In de evaluatie wordt het probleem van oplopende vorderingen benoemd bij een wijziging in de inkomenspositie van de alimentatieplichtige. Aanbevolen wordt het onnodig oplopen van de vordering te voorkomen door de haalbaarheid van een herzieningsverzoek te toetsen met behulp van een nieuwe alimentatieberekening door het LBIO voor de gewijzigde situatie. De dienstverlening van het LBIO kan volgens de aanbeveling worden uitgebreid met verbeterde informatievoorziening en voorlichtingsmateriaal, vaststelling of een herziening aan de orde is door een actuele alimentatieberekening en ondersteuning van het proces om deze aanvraag bij een rechtbank in te dienen. In de aanschrijving Planning en Controlcyclus 2020 werd aangegeven dat het ministerie erop vertrouwt dat de aanbevelingen uit het rapport gericht aan het LBIO ook in 2020 verder worden opgepakt. De laatste jaren heeft het LBIO dit mondjesmaat uitgevoerd.

Voor klanten die wilden weten of het huidige bedrag mogelijk gewijzigd zou kunnen worden door nieuwe omstandigheden is op hun verzoek een berekening gemaakt. Ook werd informatie verstrekt over hoe zij verder konden handelen. Sommige ex-partners kwamen er samen uit na een berekening door het LBIO. Andere klanten werd informatie verstrekt over hoe zij een wijzigingsverzoek konden indienen bij de rechtbank en welke stukken zij hiertoe dienden aan te leveren. Het helpen bij wijzigingsverzoeken wordt uitgevoerd door de medewerkers van het informatieteam die via het rechtstreekse telefoonnummer te bereiken zijn. Deze medewerkers zijn niet betrokken bij de interventie- of incassozaak.

11.5 De pilot hulp zonder rechterlijke uitspraak

Het LBIO krijgt veel vragen en verzoeken binnen waarin wel een alimentatieverplichting is afgesproken, maar er geen uitspraak is van de rechter. Dit zijn bijvoorbeeld ex-samenwoners die wel een ouderschapsplan of overeenkomst hebben maar dit nooit hebben laten bekrachtigen door de rechter. Ook deze groep wil het LBIO van dienst zijn omdat dit goed aansluit bij onze missie. Na ontvangst van een verzoek van de alimentatiegerechtigde, neemt het LBIO telefonisch en schriftelijk contact op met de alimentatieplichtige. Tijdens dit gesprek en in de brief wordt gevraagd waarom er niet is betaald en is er ruimte om vragen te stellen. Als de achterstand duidelijk is, wordt gevraagd om de achterstand te betalen. Wordt de achterstand betaald, dan sluit het LBIO de zaak. Als de achterstand niet wordt betaald, dan worden de vervolgstappen uitgelegd aan beide partijen.

Uiteraard kan het LBIO de inning niet overnemen en geen incassomaatregelen nemen. In sommige gevallen kan het wel helpen om zowel de alimentatiegerechtigde als de alimentatieplichtige te informeren over regelgeving omtrent alimentatie.

Als de alimentatie niet wordt betaald, dan zal het LBIO de alimentatiegerechtigde adviseren om de alimentatie alsnog in een uitspraak van de rechter te laten vastleggen of om de achterstallige alimentatie te laten incasseren door een deurwaarder. Daarbij vertellen we de alimentatieplichtige ook wat beslaglegging voor de alimentatie betekent en wie dan daarover worden geïnformeerd.

12 Waardering door de klanten

12.1 De klanttypen bij het LBIO

Het oordeel van de klant is van groot belang voor het LBIO omdat dit bepalend is voor de betekenis van de organisatie in de maatschappij. Het initiatief om het LBIO in te schakelen ligt altijd bij de klant. De resultaten die het LBIO behaalt, moeten derhalve voldoen aan de behoefte van de klant.

De klanten van het LBIO zijn te verdelen in de volgende categorieën:

- de individuele burger of de rechtspersoon die namens die burger aanspraak maakt op een onderhoudsbijdrage en problemen ondervindt bij de inning daarvan;
- de burger die op de betaling van een bijdrage wordt aangesproken;
- de burger die informatie tracht in te winnen over alimentatiekwesties;
- het ministerie van Justitie en Veiligheid in de hoedanigheid van opdrachtgever.

In de relatie tussen deze klantgroepen en het LBIO staat de naleving van de onderhoudsverplichting centraal. Ondanks dat er een duidelijk onderscheid te maken is in het type klant zou de dienstverlening van het LBIO zowel de burger die aanspraak maakt op een onderhoudsbijdrage als de burger die op de betaling wordt aangesproken, moeten aanspreken. De klanten dienen een grote mate van deskundigheid en klantgerichtheid te ervaren bij de behandeling van hun dossier.

12.2 Klachten

Het aantal bij het LBIO ingediende klachten in 2023 is gedaald naar 174 (vorig jaar waren dit er nog 280).

Van de in 2023 ingediende klachten zijn 54 klachten formeel afgehandeld. Voor 2022 bedroeg dit aantal 74. De forse afname van zowel het aantal formeel als informeel afgehandelde klachten is deels te verklaren door het in gebruik nemen van een nieuwe telefooncentrale eind 2022. Deze telefooncentrale zorgt ervoor dat gesprekken eenvoudiger en sneller worden doorgeleid naar de juiste zaakbehandelaar. Dat voorkomt niet slechts lange wachttijden voor cliënten, maar de zaakbehandelaar kent de zaak al en zal gericht informatie geven en actie kunnen ondernemen. Beide voordelen geven minder aanleiding tot irritatie en derhalve tot minder klachten. Daarnaast hebben de medewerkers van het LBIO, net zoals in 2022, ook in het verslagjaar weer vervolgtelefoontraining gehad. Het blijven trainen van medewerkers in het professioneel behandelen van zaken in het algemeen en telefoongesprekken in het bijzonder werpt zijn vruchten af gezien het dalend aantal klachten.

Veel klachten zijn informeel afgehandeld. Gezien de aanbevelingen van de Nationale ombudsman kiest het LBIO ervoor om zaakbehandelaars zoveel als mogelijk eerst klachten zelf op te laten lossen. Klagers krijgen eerst een bericht van de zaakbehandelaar. Als er een oplossing is voor de klager (de oorzaak van de klacht wordt weggenomen) wordt de klacht als informeel afgehandeld beschouwd. Ook indien de klachtbehandelaar een formele afhandeling kan voorkomen door klachten tot een oplossing te brengen, worden deze geteld als informeel afgehandeld.

Het totaal aantal informeel afgehandelde klachten bedroeg 120 (vorig jaar waren dit er nog 206). Deze daling is het gevolg van de afname van het totaal aantal ingediende klachten in het verslagjaar.

Zaakbehandelaars nemen in ongeveer een derde van de gevallen (van de 120 informeel afgehandelde klachten) zelf contact op met de klager en weten de kwestie naar tevredenheid op te lossen.

In de overige twee derde van deze informeel afgehandelde klachten heeft de klachtbehandelaar moeten interveniëren en de ingediende klacht weten op te lossen.

In onderstaande tabel wordt het aantal formeel afgehandelde klachten in alimentatie- en internationale alimentatiezaken weergegeven. Informeel afgedane klachten blijven buiten beschouwing. Bij de tabel over aantallen in soorten klachtgronden worden alleen de klachten in alimentatiezaken weergegeven.

Afgehandelde formele klachten	2023	2022	2021
Alimentatie	49	69	82
Internationale alimentatie	5	5	2

Hieronder worden de klachtgronden voor alimentatiezaken weergegeven.

Klachtgronden	2023	2022	2021
<i>Over de bejegening:</i>			
Geground	0	0	1
Ongegrond/geen oordeel	6	0	1
<i>Over toepassing wet/beleid:</i>			
Geground	6	4	6
Ongegrond/geen oordeel	40	64	79
<i>Over het geven van informatie</i>			
Geground	3	4	5
Ongegrond/geen oordeel	2	1	3
<i>Over de snelheid</i>			
Geground	1	1	4
Ongegrond/geen oordeel	0	0	0

12.3 Doorbetaling gelden

Het betalen van de onderhoudsbijdrage staat centraal bij het LBIO. Het is het alimentatiebureau er alles aan gelegen om te zorgen dat de onderhoudsbijdrage wordt betaald en vervolgens zo snel mogelijk wordt doorbetaald. Daarmee voldoet het dan optimaal aan de wensen van de klant. Het bureau heeft een optimale snelheid van doorbetalen van gelden aan alimentatiegerechtigden. In principe worden de meeste gelden automatisch bestemd. Deze automatisch te bestemmen gelden worden altijd binnen twee werkdagen doorbetaald. Wat betreft de handmatig te bestemmen gelden heeft het LBIO een hoge doorbetalingsgraad gerealiseerd door 98,5% van deze gelden binnen twee werkdagen door te betalen.

13 Resultaten primair proces

13.1 Alimentatie

Het aantal alimentatiegerechtigden dat in het verslagjaar het LBIO verzocht om de inning van de alimentatie over te nemen (7.380) is in het verslagjaar iets gedaald vergeleken met vorig jaar (7.608).⁹

In 74,8% van het aantal verzoeken kwam de betaling na interventie door het LBIO alsnog tot stand en hoefde het LBIO niet over te gaan tot inning. Daarmee zorgde de bemiddeling van het LBIO ervoor dat de rechtstreekse betalingen door de alimentatieplichtige aan de alimentatiegerechtigde weer op gang kwamen.

Het totale zakenbestand alimentatie daalde tot 7.899 zaken (vorig jaar waren dit 8.531 zaken). Het aantal zaken waarbij de inning diende te worden overgenomen bedraagt 1.858 stuks. In 2022 was dit hoger (1.917).

Doordat het LBIO de laatste jaren in steeds meer zaken de onderlinge betalingen op gang heeft kunnen krijgen waardoor de inning niet hoefde te worden overgenomen is het aantal zaken dat in behandeling is afgenomen. Daardoor is het inningresultaat met € 0,2 miljoen gedaald en bedroeg in het verslagjaar € 16,5 miljoen. In 2022 was dit nog € 16,7 miljoen.

13.2 Internationale Inning Alimentatie

Het aantal verzoeken om inning in Nederland is gestegen van 220 vorig jaar naar 251 in het verslagjaar. Het aantal verzoeken om inning in het buitenland daalde met 2 stuks vergeleken met vorig jaar. Het inningresultaat in Nederland bedraagt € 3,3 miljoen, vorig jaar was dit ook € 3,3 miljoen. Het inningresultaat in het buitenland bedraagt € 3,2 miljoen in het verslagjaar. Vorig jaar was dit nog € 3,1 miljoen.

⁹ Deze aantallen zijn exclusief de aantallen van de afdeling internationale inning alimentatie.

13.3 Zaakbestanden, resultaten en OPK-productie

Alimentatie	2023	2022	2021
Zaakbestand			
Verzoeken overname inning	7.380	7.608	8.229
Overname inning	1.858	1.917	2.031
Geen overname inning	5.522	5.691	6.198
Aantal inningzaken per 31 dec	7.899	8.531	8.920
Resultaten			
Inningresultaat	€ 16,5 milj.	€ 16,7 milj.	€ 16,2 milj.
Openstaande vordering per 31 dec	€ 134,1 milj.	€ 143, 0 milj.	€ 150,2 milj.
Resultaat opslagkosten	€ 3,1 milj.	€ 3,1 milj.	€ 3,0 milj.
OPK-productie			
Verzoeken ontvankelijk	6.252	6.467	7.016
Verzoeken niet-ontvankelijk	1.128	1.141	1.213
Normale inning	11.109	11.709	11.486
Loonbeslag	2.490	2.690	2.795
Deurwaarder	952	997	711

Internationale Inning Alimentatie	2023	2022	2021
Zaakbestand			
Verzoeken om inning in Nederland	251	220	275
Verzoeken om inning in buitenland	142	144	155
Zaakbestand ontvangstzaken	1.608	1.783	1.851
Zaakbestand verzendzaken	1.402	1.466	1.445
Resultaten			
<i>Ontvangstzaken</i>			
Inning door het LBIO	€ 3,3 milj.	€ 3,3 milj.	€ 3,3 milj.
Openstaande vordering per 31-12	€ 16,9 milj.	€ 18,3 milj.	€ 19,0 milj.
<i>Verzendzaken</i>			
Inning in het buitenland	€ 3,2 milj.	€ 3,1 milj.	€ 3,7 milj.
Openstaande vordering per 31-12	€ 41,9milj.	€ 45,0 milj.	€ 43,1 milj.
OPK-productie			
Aanmelding ontvangstzaken	251	220	275
Aanmelding verzendzaken	142	144	155
Normale inning	3.226	3.293	3.064
Procedure	27	31	15
Loonbeslag	238	256	327
Deurwaarder	70	56	74

Jaarrekening 2023

LBIO

Het LBIO is de specialist voor het innen van alimentatie. Deskundige medewerkers garanderen een effectieve uitvoering van deze maatschappelijk belangrijke taak.

14.1 Balans per 31 december 2023 (voor bestemming saldo baten en lasten)

ACTIVA	31 december 2023		31 december 2022	
	€	€	€	€
Vaste activa				
<i>Immateriële vaste activa</i>	[1]			
Software	<u>188.730</u>	188.730	<u>258.767</u>	258.767
<i>Materiële vaste activa</i>	[2]			
Kantoorinventaris en technische installaties	195.334		41.060	
Hardware	<u>367.093</u>	562.427	<u>38.860</u>	79.920
<i>Financiële vaste activa</i>				
Financiële vaste activa	[3] <u>1.000</u>	1.000	<u>1.000</u>	1.000
Vlottende activa				
<i>Vorderingen</i>				
Overige vorderingen	[4] -		28.248	
Vooruitbetaalde / nog te ontvangen bedragen	[5] <u>500.924</u>	500.924	<u>291.492</u>	319.740
<i>Liquide middelen</i>	[6]	5.096.851		3.719.672
Totaal activazijde		<u><u>6.349.932</u></u>		<u><u>4.379.099</u></u>

14.1 Balans per 31 december 2023 (voor bestemming saldo baten en lasten)

PASSIVA		31 december 2023		31 december 2022	
		€	€	€	€
Eigen vermogen					
Egalisatiereserve	[7]	574.355		(131.100)	
Vervangingsreserve	[8]	1.513.442		2.033.197	
Resultaat boekjaar		<u>700.393</u>		<u>185.700</u>	
			2.788.190		2.087.797
Voorzieningen					
Personeelsgerelateerde voorzieningen	[9]	195.655		92.052	
Voorziening jubileumverplichtingen	[10]	69.037		104.538	
Overige voorzieningen	[11]	<u>275.979</u>		<u>276.589</u>	
			540.671		473.179
Kortlopende schulden					
Crediteuren	[12]	57.779		27.515	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	[13]	252.951		271.795	
Overige schulden / vooruitontvangen bedragen	[14]	2.019.006		958.920	
Schulden inzake primair proces	[15]	<u>691.335</u>		<u>559.893</u>	
			3.021.071		1.818.123
Totaal passivazijde			<u>6.349.932</u>		<u>4.379.099</u>

14.2 Staat van baten en lasten

		2023		2022	
		€	€	€	€
Opbrengsten OPK productie			6.586.794		6.012.297
Overige opbrengsten			488.134		330.545
BATEN	[16]		<u>7.074.928</u>		<u>6.342.841</u>
Personeelsgerelateerde kosten	[17]	3.232.819		3.329.764	
Sociale lasten	[18]	462.336		475.022	
Pensioenlasten	[19]	415.272		498.730	
Overige personeelskosten	[20]	459.297		350.076	
Afschr. immateriële vaste activa	[21]	70.037		35.139	
Afschrijvingen materiële vaste activa	[22]	64.652		97.926	
Huisvestingskosten		427.223		260.884	
Bureaunkosten		362.407		370.752	
Automatiseringskosten	[23]	438.755		333.696	
Kosten van derden	[24]	<u>441.737</u>		<u>405.152</u>	
LASTEN			6.374.535		6.157.141
Saldo van baten en lasten			<u><u>700.393</u></u>		<u><u>185.700</u></u>

De toelichtingen op pagina 43 tot en met 69 maken integraal deel uit van deze jaarrekening.

14.3 Toelichting op de jaarrekening

Activiteiten

Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen is een incassobureau dat op basis van de Wet Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (artikel 2 lid 3) belast is met de haar:

- a. bij of krachtens Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek opgedragen taken ter zake van de inning van onderhoudsbijdragen voor minderjarigen en meerderjarigen die de leeftijd van eenentwintig jaar nog niet hebben bereikt en ter zake van de inning van uitkeringen tot levensonderhoud ten behoeve van een echtgenoot of geregistreerd partnerschap; en
- b. bij andere wetten opgedragen taken.

Deze taken worden uitgevoerd in opdracht van de minister van Justitie en Veiligheid. De kerntaken bestaan uit het innen van alimentatiebijdragen, zowel nationaal als internationaal (binnen en buiten de EU).

Het LBIO acht het van groot belang dat de onderlinge betaling van alimentatie op gang wordt gebracht dan wel op gang wordt gehouden. Derhalve wordt er veel aandacht besteed aan het traject voordat de inning wordt overgenomen, de zogenaamde interventiefase.

Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen ('LBIO') is een publiekrechtelijk rechtspersoon en is ingeschreven in het handelsregister onder nummer 61057509. Het kantoor van het LBIO is gevestigd aan de Waterman 82 te Rotterdam.

14.4 Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2023.

De balans is opgesteld vóór resultaatbestemming.

De jaarrekening van het LBIO is opgesteld in overeenstemming met artikel 35 lid 1 van de Kaderwet Zelfstandige Bestuursorganen (en daarmee zoveel mogelijk met overeenkomstige toepassing van Titel 9 Boek 2 BW) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering Topinkomens (WNT).

Daar waar van Titel 9 Boek 2 BW wordt afgeweken, is dat toegelicht. De posten waarbij wordt afgeweken van Titel 9 Boek 2 BW zijn:

- Depot deurwaarderskosten
- Egalisatiereserve
- Vervangingsreserve
- Voorziening schadeclaims
- Voorziening regeling voor Vervroegde Uittreding RVU
- Voorziening Partiële Arbeidsparticipatie Senioren (PAS)
- Opbrengsten alimentatie-opslag
- De staat van baten en lasten voldoet niet aan de modellen van het Besluit modellen jaarrekening

Daarnaast stelt het LBIO in afwijking van RJ Klein wel een bestuursverslag op conform RJ 400.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de staat van baten en lasten opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is.

Continuïteit van de activiteiten

De jaarrekening is opgesteld op basis van continuïteitsveronderstellingen. Het bestaansrecht van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen komt voort uit artikel 2 van de Wet Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen. Hiermee is de continuïteit van de organisatie geborgd in deze wet.

Schattingswijziging

Er hebben zich geen schattingswijzigingen voorgedaan.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Op iedere balansdatum wordt voor alle vaste activa beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief zou zijn verantwoord.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden), als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan.

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Financiële instrumenten worden bij de eerste waardering verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de staat van baten en lasten.

Primaire financiële instrumenten

Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost van de 'Grondslagen voor de waardering van activa en passiva'.

Afgeleide financiële instrumenten

Er zijn geen afgeleide financiële instrumenten opgenomen in de jaarrekening.

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa

Vorderingen die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering worden collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen met vergelijkbare risicokenmerken.

De boekwaarde van vorderingen wordt verminderd met de voorziening voor dubieuze debiteuren. Vorderingen die niet incasseerbaar zijn worden afgeboekt van de voorziening. Andere toevoegingen en onttrekkingen aan de voorziening worden in de staat van baten en lasten verantwoord.

Saldering van financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de organisatie beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de organisatie het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Transacties in vreemde valuta's

De jaarrekening is opgesteld in euro's. Vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode worden in de jaarrekening verwerkt tegen de koers van afwikkeling. Eventuele koersverschillen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Transacties luidend in vreemde valuta's worden bij eerste verwerking omgerekend naar de functionele valuta van de organisatie tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum.

In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden op balansdatum naar de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoersen. Valutakoersverschillen die voortkomen uit de afwikkeling van monetaire posten, dan wel voortkomen uit de omrekening van monetaire posten in vreemde valuta, worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening in de periode dat zij zich voordoen. Uitzonderd hiervan zijn koersverschillen op monetaire posten die deel uitmaken van de netto-investering in een bedrijfsuitoefening in het buitenland (zie hierna).

Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar de functionele valuta omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum.

Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen actuele waarde worden opgenomen, worden naar de functionele valuta omgerekend tegen de wisselkoersen op het moment waarop de actuele waarde wordt bepaald. De bij omrekening optredende valuta-koersverschillen worden als onderdeel van de herwaarderingsreserve rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt.

14.5 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige voordelen die dat actief in zich bergt, zullen toekomen aan de organisatie en de kosten van dat actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De uitgaven na eerste verwerking van een gekocht of zelf vervaardigd immaterieel vast actief worden toegevoegd aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als het waarschijnlijk is dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte toekomstige economische voordelen en de uitgaven en de toerekening aan het actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

Als niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor activering worden de uitgaven verantwoord als kosten in de winst-en-verliesrekening.

De grondslagen voor de vaststelling en verwerking van bijzondere waardeverminderingen zijn opgenomen onder het hoofd Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden in de balans verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de organisatie en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de aanschafprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de aanschafprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij afstoting.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object. De kosten voor periodiek groot onderhoud komen rechtstreeks ten laste van de staat van baten en lasten.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van de vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa

De overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Vorderingen

De kortlopende vorderingen betreffen de vorderingen met een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief transactiekosten (indien materieel).

Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen, onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Deurwaarderskosten

De OPK-vergoeding (Onderzoek Productnormering en Kostprijsbepaling) vanuit het ministerie voor een product 'deurwaarder' wordt toegekend bij het geven van een incasso-opdracht aan de deurwaarder. Pas bij beëindiging van de opdracht worden kosten (verhaalbaar en niet verhaalbaar) door de deurwaarder in rekening gebracht. Het moment van beëindigen van de opdracht ligt doorgaans in een volgend boekjaar.

Om de OPK-vergoeding en de te maken kosten zoveel mogelijk aan hetzelfde jaar toe te rekenen, worden naast de OPK-opbrengsten de te verwachten kosten geboekt op het moment dat de opdracht is gegeven (o.b.v een vooraf berekend norm tarief).

De wijze van presenteren is niet in overeenstemming met Titel 9 BW2, waarbij de opbrengsten en kosten toegerekend moeten worden aan de periode waarin door de deurwaarder werkzaamheden zijn verricht.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de organisatie.

Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de organisatie, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen past schatkistbankieren toe.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de juridische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen.

Financiële instrumenten die op grond van de juridische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de staat van baten en lasten verantwoord als kosten of opbrengsten.

De financierings- en afrekenmethodiek bestaat uit basisafspraken van 1999. Hierop is een herijking gedaan in 2005 en 2015. De herijking in 2005 betreft de vaststelling van een aangepaste financierings- en afrekenmethodiek en een nieuwe definitie voor balansreserveringen en voorzieningen. De herijking in 2015 betreft de vereenvoudiging van de financierings- en afrekenmethodiek en aanpassing vanwege het wegvallen van het product Ouderbijdragen.

Met ingang van 2005 zijn op basis van het rapport "Project Herijking kostprijzen LBIO" d.d. 30 mei 2005 de volgende reserves toegestaan:

Egalisatiereserve

Deze heeft als functies het waarborgen van de continuïteit, het opvangen van fluctuaties in de exploitatie en het opvangen van algemene bedrijfsrisico's. Jaarlijks wordt het saldo van baten en lasten toegevoegd c.q. onttrokken aan de reserve. Voorwaarde is dat deze maximaal 9% mag bedragen van de subsidieverlening over het betreffende boekjaar, hetgeen afwijkt van Titel 9 BW2.

Vervangingsreserve

Deze reserve is gecreëerd om de vervanging van de immateriële en materiële vaste activa volledig met eigen vermogen te kunnen financieren. Gelet daarop dient de vervangingsreserve te kunnen voorzien in het verschil tussen de aanschafwaarde en de boekwaarde van de immateriële en materiële vaste activa. Om dit te kunnen bewerkstelligen dienen de jaarlijkse afschrijvingen op deze activa aan de reserve te worden toegevoegd ten laste van de egaliseringsreserve.

Op deze manier wordt bereikt dat (bij ongewijzigde prijzen) op moment van vervanging voldoende liquide middelen aanwezig zijn.

Het totaal van de gecumuleerde afschrijvingen dient op de balans opgenomen te worden onder de post vervangingsreserve. Dit wijkt af van Titel 9 BW2.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Rechten en verplichtingen voortvloeiend uit eenzelfde overeenkomst worden niet in de balans opgenomen indien en voor zover noch de organisatie noch de tegenpartij heeft gepresteerd. Opname in de balans geschiedt wanneer de nog te ontvangen respectievelijk te leveren prestatie en tegenprestatie niet (meer) met elkaar in evenwicht zijn en dit voor de organisatie nadelige gevolgen heeft.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale of contante waarde van de beste schatting van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen. Indien de tijdswaarde van geld materieel is en de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt meer dan een jaar is, worden voorzieningen gewaardeerd tegen de contante waarde van de beste schatting van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde indien de tijdswaarde van het geld niet materieel is of de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt maximaal een jaar is.

De voorzieningen zijn gevormd voor verplichtingen die samenhangen met de bedrijfsvoering. De personeel gerelateerde voorzieningen (met uitzondering van de voorziening transitievergoeding Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB)) en de voorziening jubileumverplichting zijn bepaald door de contante waarde te berekenen van de verwachte uitgaven, rekening houdend met een rente percentage van twee. De overige voorzieningen zijn gewaardeerd op nominale waarde.

Voor risico's inzake schadeclaims die niet door de subsidieverstrekkingen worden vergoed, is in het verleden door middel van subsidieverlening door de ministeries van Justitie en Veiligheid en van VWS een bedrag beschikbaar gesteld. In het kader van de huidige subsidieregeling, waarin rekening is gehouden met het bestaan van deze voorziening, is deze voorziening (in afwijking van de voorschriften in Titel 9 BW2) gehandhaafd.

In afwijking van Titel 9 Boek 2 BW treft het LBIO geen voorziening ten aanzien van (toekomstige) deelnemers aan de regeling Partiële Arbeidsparticipatie Senioren (PAS).

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden betreffen de schulden met een looptijd korter dan één jaar. Deze worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

14.6 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Opbrengst alimentatie-opslag

De opslag die wordt berekend bij het innen van alimentatie wordt tot het resultaat van het boekjaar gerekend, voor zover gerealiseerd. Dit houdt in dat de opslag wordt verantwoord op het moment van toekenning van ontvangen bedragen.

Elk ontvangen bedrag wordt telkens verdeeld over de openstaande posten waaronder opslag. De opbrengst alimentatie-opslagen wordt verantwoord in het resultaat na ontvangst van de bedragen. Opslagen worden opgenomen tegen de reële waarde van de ontvangen vergoeding.

Deze grondslag voor opbrengst alimentatie-opslag wijkt af van Titel 9 BW 2.

O.P.K. (Onderzoek Productnormering en Kostprijsbepaling)

In 2015 heeft een wijziging plaatsgevonden ten aanzien van de financiering op basis van het rapport “Herijking kostprijzen LBIO”. Vanaf dat moment vindt voorschotfinanciering plaats op basis van de normaantallen voor het boekjaar te vermenigvuldigen met de door het ministerie vastgestelde kostprijzen (2015) van de 11 producten. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met het verschil tussen de normaantallen en de aantallen uit het jaarplan, vermenigvuldigd met het variabele deel van de kostprijs.

De afrekening over het boekjaar wordt als volgt berekend: de normaantallen worden vermenigvuldigd met de kostprijzen. Op basis van de realisatie wordt het verschil tussen de normaantallen en de gerealiseerde aantallen verrekend met het variabele deel van de kostprijs. Bij een manco wordt het variabele deel van de kosten in mindering gebracht en bij een surplus wordt het variabele deel van de kosten ermee verhoogd. Als de gerealiseerde productie exact gelijk is aan de aantallen van het jaarplan vindt er dus geen verrekening plaats.

De afrekening ten aanzien van de subsidie wordt als vordering of als schuld opgenomen op de balans.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de organisatie.

Pensioenen

De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de “verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering”.

Het LBIO is aangesloten bij een bedrijfstakpensioenfonds, het ABP, en past, tezamen met andere rechtspersonen, deze pensioenregeling toe. Het LBIO heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies. De regeling is in de jaarrekening verwerkt als een verplichting aan de pensioenuitvoerder. Dat houdt in dat in de resultatenrekening de pensioenlast wordt opgenomen gelijk aan de in het jaar verschuldigde premie. In de balans wordt de nog verschuldigde premie over het boekjaar als kortlopende schuld opgenomen.

Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het bedrijfstakpensioenfonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij de pensioenuitvoerder wordt een vordering opgenomen als de organisatie de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de organisatie zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Leasing

De organisatie kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee wordengedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst.

Als de organisatie optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Vennootschapsbelasting

De bij de wet opgedragen taken van het LBIO en de bekostiging daarvan zijn van publiekrechtelijke aard. Het zelfstandig bestuursorgaan is dan ook als publiekrechtelijke rechtspersoon aangemerkt. Op grond van artikel 2, eerste lid, onderdeel g, en derde lid, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 is het zelfstandig bestuursorgaan voor de opgedragen wettelijke taken niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De vennootschap beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst- en verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Een bijzondere waardevermindering van goodwill wordt niet teruggenomen.

Overige opbrengsten

Onder overige bedrijfsopbrengsten worden resultaten verantwoord die niet rechtstreeks samenhangen met de levering van goederen of diensten in het kader van de normale, niet-incidentele bedrijfsactiviteiten.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst- en verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen. Het betreft hier een subsidie voor de invoeringskosten van de vereenvoudigde beslagvrije voet (vBVV) en een subsidie schuldenproblematiek toeslagen en worden gepresenteerd onder de overige opbrengsten.

14.7 Toelichting op de balansposten

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa [1]

Het verloop van de immateriële vaste activa wordt als volgt weergegeven:

	Concessies, vergunningen en intellectuele eigendommen	Totaal 2022
	€	€
Aanschafwaarde	1.282.865	1.169.983
Cumulatieve afschrijvingen	(1.024.098)	(1.127.712)
Boekwaarde per 1 januari	<u>258.767</u>	<u>42.271</u>
Investeringsen	-	251.635
Desinvesteringen	(8.310)	(138.753)
Afschrijvingen desinvesteringen	8.310	138.753
Afschrijvingen	(70.037)	(35.139)
Mutaties 2023	<u>(70.037)</u>	<u>216.496</u>
Aanschafwaarde	1.274.555	1.282.865
Cumulatieve afschrijvingen	(1.085.825)	(1.024.098)
Boekwaarde per 31 december	<u>188.730</u>	<u>258.767</u>

De desinvesteringen betreffen activa die niet meer aanwezig zijn binnen de organisatie en zijn afgevoerd.
Verkopen hebben niet plaatsgevonden in het boekjaar.

Afschrijvingspercentages:

Software

5 jaar

Materiële vaste activa [2]

Het verloop van de materiële vaste activa wordt als volgt weergegeven:

	Inventaris	Hardware	Totaal 2023	Totaal 2022
	€	€	€	€
Aanschafwaarde	563.164	525.855	1.089.019	1.219.437
Cumulatieve afschrijvingen	(522.104)	(486.995)	(1.009.099)	(1.054.007)
Boekwaarde per 1 januari	<u>41.060</u>	<u>38.860</u>	<u>79.920</u>	<u>165.430</u>
Investeringen	188.549	358.610	547.159	47.630
In gebruik genomen	-	-	-	(35.214)
Desinvesteringen	(506.424)	(139.710)	(646.134)	(142.834)
Afschrijvingen desinvesteringen	506.424	139.710	646.134	142.834
Afschrijvingen	(34.275)	(30.377)	(64.652)	(97.926)
Mutaties 2023	<u>154.274</u>	<u>328.233</u>	<u>482.507</u>	<u>(85.510)</u>
Aanschafwaarde	245.289	744.755	990.044	1.089.019
Cumulatieve afschrijvingen	(49.955)	(377.662)	(427.617)	(1.009.099)
Boekwaarde per 31 december	<u>195.334</u>	<u>367.093</u>	<u>562.427</u>	<u>79.920</u>

De desinvesteringen betreffen activa die niet meer aanwezig zijn binnen de organisatie en zijn afgevoerd.
Verkopen hebben niet plaatsgevonden in het boekjaar.

Afschrijvingstermijnen:

Kantoor- inventaris en technische installaties

5 jaar

Hardware

3 jaar

Financiële vaste activa

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Financiële vaste activa [3]		
Borgsommen	<u>1.000</u>	<u>1.000</u>

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Overige vorderingen [4]		
[A] Deurwaarders	-	28.248

In de vorderingen is een bedrag begrepen van € 0 (2022: € 0) met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
[A] Deurwaarders		
Deurwaarderskosten	-	(210.692)
Depot deurwaarders	-	238.940
	-	28.248

Deurwaarderskosten:

De OPK-vergoeding (Onderzoek Productnormering en Kostprijsbepaling) vanuit het ministerie voor een product 'deurwaarder' wordt toegekend bij het geven van een incasso-opdracht aan de deurwaarder. Pas bij beëindiging van de opdracht worden kosten (verhaalbaar en niet verhaalbaar) door de deurwaarder in rekening gebracht. Het moment van beëindigen van de opdracht ligt doorgaans in een volgend boekjaar.

Om de OPK-vergoeding en de te maken kosten zoveel mogelijk aan hetzelfde jaar toe te rekenen, worden naast de OPK-opbrengsten de te verwachten kosten geboekt op het moment dat de opdracht is gegeven (o.b.v een vooraf berekend norm tarief).

De wijze van presenteren is niet in overeenstemming met Titel 9 BW2, waarbij de opbrengsten en kosten toegerekend moeten worden aan de periode waarin door de diverse deurwaarderskantoren werkzaamheden zijn verricht.

Depot deurwaarders:

Een deurwaardersafrekening bestaat uit een incassoresultaat minus de gemaakte kosten/provisie en wordt bij beëindiging van de opdracht ontvangen.

Het incassobedrag wordt geleidelijk geëind. Het is van belang voor de alimentatiegerechtigde dat betaling snel plaatsvindt. Om die reden betaalt een deurwaarder de ontvangen gelden direct door aan het LBIO. Op grond van de financiële bewaarplicht die voor gerechtsdeurwaarders geldt, betaalt het LBIO aan de deurwaarder ter financiering van de door hem gemaakte kosten in de overgedragen dossiers een bedrag vooruitlopend op een definitieve afrekening per dossier. Deze vooruitbetalingen worden als depot aangemerkt waarbij periodiek het niveau wordt afgestemd met de deurwaarder en tussentijds verrekening plaatsvindt. De wijze van presenteren is niet in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Einde boekjaar 2023 is het depot lager is dan de inschatting van de in de toekomst te maken kosten, derhalve staat deze post 31 december 2023 aan de passiefzijde [14B].

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Vooruitbetaalde / nog te ontvangen bedragen [5]		
Overige exploitatie	492.658	257.564
Vooruitbetaalde alimentatie	8.266	33.928
	<u>500.924</u>	<u>291.492</u>

In de vooruitbetaalde / nog te ontvangen bedragen is een bedrag begrepen van € 125.520 (2022: € 129.561) met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

De toename van de vooruitbetaalde / nog te ontvangen bedragen onder de overige exploitatie wordt met name veroorzaakt door het ingaan van een nieuwe reeks softwarelicenties voor langere periode.

Indien bij het LBIO, op basis van de aangeleverde gegevens van de Belastingdienst, blijkt dat een alimentatieplichtige gedupeerde is van de toeslagenaffaire heeft betrokkene recht op kwijtschelding van bepaalde schulden. Ook zal het LBIO in bepaalde gevallen overgaan tot betaling van de alimentatieschulden aan de betrokken ontvangstgerechtigde.

Voorafgaand aan betaling wordt nogmaals de status bij de Belastingdienst opgevraagd. Tevens wordt getoetst of betaling van de alimentatie voldoet aan het Beleidsbesluit (Staatscourant 2021, 44723). Het gaat om schulden ontstaan op of na 1 januari 2006 en welke vóór 1 juni 2021 opeisbaar zijn. Tevens stonden de schulden nog open op het moment van het beslissen op de aanvraag.

Het in 2023 betaalde bedrag aan alimentatieschulden bedraagt € 186.968,49. Hiervan moet nog € 8.266 worden vergoed door het ministerie.

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Liquide middelen [6]		
Kas	5.808	2.130
Banktegoeden	195.594	132.775
Gelden bij Agentschap van de Generale Thesaurie (min. van Financiën)	4.895.449	3.584.767
	<u>5.096.851</u>	<u>3.719.672</u>

Het saldo van de liquide middelen staat ter vrije beschikking. Wel is € 60.200 in een deposito gestort ter dekking van de waarborgsom voor de verhuurder.

Sinds eind 2012 is het LBIO overgegaan tot het verplicht gestelde "schatkistbankieren". Dit betekent dat dagelijks het overschot op de meeste bankrekeningen automatisch wordt overgeboekt naar een bankrekening van het ministerie van Financiën en dat het saldo wordt aangevuld indien het saldo in de loop van de dag negatief is geworden.

Daarnaast zijn er enkele bankrekeningen die niet zijn gekoppeld aan het Schatkistbankieren, het betreft bankrekeningen met geringe saldi.

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

	2023	2022
	€	€
Egalisatiereserve [7]		
Stand per 1 januari	(131.100)	(305.334)
Resultaat voorgaand boekjaar	185.700	25.712
Dotatie egalisatiereserve resultaatbestemming voorgaand boekjaar	185.700	25.712
Afschrijvingen boekjaar, overheveling naar vervangingsreserve	(134.689)	(133.065)
Afname cumulatieve afschrijvingen (im)materiële vaste activa	654.444	281.587
Stand per 31 december	574.355	(131.100)

De egalisatiereserve bedraagt maximaal 9% van de subsidie van het boekjaar, dit maximum is vastgelegd in de subsidievoorwaarden. Per 31 december 2023 bedraagt het maximum van de reserve € 314.800.

De resultaatbestemming is nog niet verwerkt per balansdatum.

Het te bestemmen resultaat heeft invloed op de definitieve stand van de egalisatiereserve en de schuld/vordering verhouding aan het ministerie.

Deze wijze van verwerking is in afwijking van Titel 9 BW2.

	2023	2022
	€	€
Vervangingsreserve [8]		
Stand per 1 januari	2.033.197	2.181.719
Afname cumulatieve afschrijvingen (im)materiële vaste activa	(654.444)	(281.587)
Afschrijvingen boekjaar, overheveling van egalisatiereserve	134.689	133.065
Stand per 31 december	1.513.442	2.033.197

Deze reserve is gecreëerd om de vervanging van de immateriële en materiële vaste activa volledig met eigen vermogen te kunnen financieren. Gelet daarop dient de vervangingsreserve te kunnen voorzien in het verschil tussen de aanschafwaarde en de boekwaarde van de immateriële en materiële vaste activa. Om dit te kunnen bewerkstelligen dienen de jaarlijkse afschrijvingen op deze activa aan de reserve te worden toegevoegd ten laste van de egalisatiereserve.

Op deze manier wordt bereikt dat (bij ongewijzigde prijzen) op moment van vervanging voldoende liquide middelen aanwezig zijn.

Het totaal van de gecumuleerde afschrijvingen dient op de balans opgenomen te worden onder de post vervangingsreserve. Dit wijkt af van Titel 9 BW2.

Resultaatbestemming

Conform de met het ministerie van Justitie en Veiligheid overeengekomen afspraak, zoals vastgelegd in het rapport "Project herijking kostprijzen LBIO" d.d. 30 mei 2005 (voorheen ministeries Justitie en VWS), wordt het resultaat toegevoegd aan de egalisatiereserve. De maximum omvang van deze egalisatiereserve is gelijk aan 9% van de subsidieverlening over het boekjaar. Een eventueel surplus wordt uitbetaald aan het ministerie.

De subsidie 2023 van het ministerie bedraagt € 3.497.877. De maximale omvang van de egalisatiereserve bedraagt derhalve € 314.800 (9%). Het saldo van de egalisatiereserve per 31 december 2023 na dotatie 2022 en na de aanvulling van de vervangingsreserve 2023 bedraagt € 574.355.

De directie stelt voor om het saldo van baten en lasten 2023 ad € 700.393 als volgt te verdelen. Een bedrag ad € 700.393 wordt toegevoegd aan de egalisatiereserve.

Na toevoeging van het resultaat 2023 bedraagt de egalisatiereserve € 1.274.748. Dit bedrag overstijgt de maximale grens van de egalisatiereserve (€ 314.800) voor het bedrag van € 959.948.

Volgens artikel 34 lid 2 van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen behoeft deze jaarrekening de goedkeuring van de minister van Justitie en Veiligheid. In afwachting van de goedkeuring van dit besluit is het saldo verantwoord als resultaat boekjaar in de balans.

VOORZIENINGEN

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Personeel gerelateerde voorzieningen [9]		
Voorziening transitievergoeding Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB)	11.674	20.987
Voorziening regeling voor Vervroegde Uittreding RVU	183.981	71.065
	<u>195.655</u>	<u>92.052</u>
	2023	2022
	€	€
<i>Voorziening WW- en BW-verplichtingen</i>		
Stand per 1 januari	-	7.076
Dotatie	-	751
Onttrekking	-	(7.827)
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>-</u>

Het LBIO is eigen risicodragers voor de WW en BW, hetgeen betekent dat door instanties uitgekeerde gelden aan voormalig medewerkers op het LBIO worden verhaald. De hoogte van de voorziening is gebaseerd op de te verwachten uitgaven vanaf 2024 rekening houdend met een disconteringsvoet van 2%. In het saldo van de personeel-gerelateerde voorziening is een bedrag ad € 0 begrepen met een verwachte looptijd korter dan 1 jaar. Een bedrag ad € 0 heeft een verwachte looptijd van langer dan 5 jaar.

De dotatie ad € 0 is verantwoord onder de overige personeelskosten.

	2023	2022
	€	€
<i>Voorziening transitievergoeding Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB)</i>		
Stand per 1 januari	20.987	21.106
Vrijval/dotatie	(4.605)	4.682
Onttrekking	(4.708)	(4.801)
Stand per 31 december	<u>11.674</u>	<u>20.987</u>

Voor medewerkers die een contract voor bepaalde tijd hebben, is in het kader van de Wet Arbeidsmarkt in Balans een voorziening gevormd voor de eventueel te betalen transitievergoeding indien een contract niet wordt verlengd.

De voorziening transitievergoeding Wet Arbeidsmarkt in balans (WAB) is gewaardeerd tegen de nominale waarde aangezien de tijdswaarde van het geld niet materieel is.

In het saldo van de personeel-gerelateerde voorziening is een bedrag ad € 10.807 begrepen met een verwachte looptijd korter dan 1 jaar.

De vrijval ad € 4.605 is verantwoord onder de overige personeelskosten.

	2023	2022
	€	€
<i>Voorziening regeling voor Vervroegde Uittreding RVU</i>		
Stand per 1 januari	71.065	-
Dotatie	112.916	71.065
Onttrekking	-	-
Stand per 31 december	183.981	71.065

Medewerkers hebben recht om gebruik te maken van de RVU-regeling als zij voor 1 januari 2029 de AOW leeftijd bereiken en 43 jaar of meer gewerkt hebben bij de overheid, waarvan minimaal de laatste 10 jaar bij de sector Rijk. De hoogte van de voorziening is gebaseerd op de te verwachten uitgaven vanaf 2023 rekening houdend met een disconteringsvoet van 3,88%.

In het saldo van de voorziening is een bedrag ad € 55.641 begrepen met een verwachte looptijd korter dan 1 jaar. Een bedrag ad € 0 heeft een verwachte looptijd van langer dan 5 jaar.

De dotatie ad € 112.916 is verantwoord onder de overige personeelskosten.

Deze voorziening is in afwijking van Titel 9 BW2.

Voorziening jubileumverplichtingen [10]

	2023	2022
	€	€
Stand per 1 januari	104.538	104.424
Dotatie	-	11.005
Vrijval	(30.773)	-
Onttrekking	(4.728)	(10.891)
Stand per 31 december	69.037	104.538

De voorziening jubileumverplichtingen wordt gevormd voor verplichtingen van jubileumuitkeringen. Bij het bepalen van de verplichting wordt rekening gehouden met blijfkansen, met het aantal reeds verstreken dienstjaren, deeltijdfactor en de nog resterende jaren tot aan pensioenleeftijd. De hoogte van deze voorziening is gebaseerd op de verwachte uitgaven met ingang van 2024.

De hoogte van de voorziening jubileumverplichtingen is gebaseerd op de te verwachten uitgaven vanaf 2023 rekening houdend met een disconteringsvoet van 3,88%.

Bij het bepalen van de voorziening wordt rekening gehouden met de uitkeringen volgens de cao die als volgt zijn: bij 12,5 jaar wordt 25% van het maandsalaris uitgekeerd, bij 25 jaar wordt 70% van het maandsalaris uitgekeerd en bij 40 jaar wordt 100% van het maandsalaris uitgekeerd. Daarnaast wordt een gemiddelde salarismgroei van 1,5% verwacht. De contante waarde van toekomstige uitgaven is bij het bepalen van de voorziening buiten beschouwing gelaten.

In het saldo van deze voorziening is een bedrag ad € 5.084 begrepen met een verwachte looptijd korter dan 1 jaar. Een bedrag ad € 44.508 heeft een verwachte looptijd van langer dan 5 jaar.

De vrijval ad € 30.773 is verantwoord onder de overige personeelskosten.

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Overige voorzieningen [11]		
Schadeclaims	76.979	77.589
Licentiekosten software	115.000	115.000
Informatiekosten	84.000	84.000
	<u>275.979</u>	<u>276.589</u>
	2023	2022
	€	€
<i>Schadeclaims</i>		
Stand per 1 januari	77.589	80.790
Onttrekking	(610)	(3.201)
Stand per 31 december	<u>76.979</u>	<u>77.589</u>

Voor risico's inzake schadeclaims die niet door de subsidieverstrekkers worden vergoed, is in het verleden door middel van subsidieverlening door de ministeries van Justitie en Veiligheid en van VWS een bedrag beschikbaar gesteld. In het kader van de huidige subsidieregeling, waarin rekening is gehouden met het bestaan van deze voorziening, is deze voorziening (in afwijking van de voorschriften in Titel 9 BW2) gehandhaafd.

Het is niet te voorspellen voor welk bedrag in de voorziening een resterende looptijd heeft langer dan 1 jaar.

	2023	2022
	€	€
<i>Licentiekosten software</i>		
Stand per 1 januari	115.000	115.000
Dotatie	23.000	23.000
Mutatie af	(23.000)	(23.000)
Stand per 31 december	<u>115.000</u>	<u>115.000</u>

Voor licentiekosten software is een voorziening opgenomen met betrekking tot nog te verwachten kosten. Met ingang van 2017 wordt de voorziening gemaximeerd op de laatste 5 jaar.

In de voorziening is een bedrag begrepen van € 0 (2022: € 0) met een resterende looptijd korter dan 1 jaar.

	2023	2022
	€	€
<i>Informatiekosten</i>		
Stand per 1 januari	84.000	84.000
Dotatie	16.800	16.800
Mutatie af	(16.800)	(16.800)
Stand per 31 december	<u>84.000</u>	<u>84.000</u>

Voor informatiekosten is een voorziening opgenomen met betrekking tot nog te verwachten kosten. Met ingang van 2017 wordt de voorziening gemaximeerd op de laatste 5 jaar.

In de voorziening is een bedrag begrepen van € 0 (2022: € 0) met een resterende looptijd korter dan 1 jaar.

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Crediteuren [12]		
Crediteuren	57.779	27.515

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Belastingen en premies sociale verzekeringen [13]		
Loonheffing	202.850	217.076
Premies pensioen	50.101	54.719
	252.951	271.795

De salarisadministratie van het LBIO wordt verzorgd door een extern bureau. Het LBIO draagt zelf zorg voor de afdracht van de loonheffingen en de pensioenpremies. De per balansdatum opgenomen bedragen betreffen de af te dragen loonheffing en pensioenpremies over de maand december.

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Overige schulden / vooruitontvangen bedragen [14]		
[A] Ministerie van Justitie en Veiligheid	1.206.067	307.104
[B] Deurwaarders	115.913	-
Vakantiedagenverplichting	472.174	314.485
[C] Nog vrij te vallen huurvergoeding	10.682	-
Overige schulden	214.170	337.331
	2.019.006	958.920

Vanaf 1 januari 2020 is het Individueel Keuze Budget (IKB) ingevoerd. Het IKB-budget bedraagt 16,37 % van het salaris en bestaat onder andere uit de voormalige vakantietoelage en eindejaarsuitkering. Hiermee is het recht op vakantietoelage en eindejaarsuitkering komen te vervallen. Medewerkers kunnen het IKB-budget gedurende het jaar laten uitbetalen. Indien hier niet of niet volledig voor gekozen wordt, zal het resterende IKB-budget sowieso in de maand december volledig worden uitgekeerd. Derhalve bestaat er aan het einde van het boekjaar geen reserve voor het IKB- budget.

Onder de overige schulden/vooruitontvangen bedragen is een bedrag van € 0 (2022 € 0) begrepen met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

	31-12-2023	31-12-2022
<i>[A] Ministerie van Justitie en Veiligheid</i>		
Subsidie vereenvoudigde beslagvrije voet (vBVV)	384.000	384.000
Kosten besteed aan project vereenvoudigde beslagvrije voet (vBVV)	(384.000)	(333.702)
Subsidie schuldenproblematiek toeslagen	1.600.000	600.000
Kosten besteed aan schuldenproblematiek toeslagen	(456.731)	(285.018)
Te betalen inzake meer/minder productie 2023	62.798	(58.176)
	1.206.067	307.104

In 2023 is € 0 (2022 € 0, 2021 € 18.000 en 2020 € 366.000) ontvangen aan subsidie voor de invoeringskosten van de vereenvoudigde beslagvrije voet (vBVV), waarvan in 2023 voor € 50.298 (2022 € 94.330, 2021 € 130.297 en 2020 € 109.075) aan kosten is besteed aan dit project.

In 2023 is € 1.000.000 (2022 € 0 en 2021 is € 600.000) ontvangen aan subsidie voor de werkzaamheden rondom de schuldenproblematiek ten gevolge van toeslagen, waarvan in 2023 voor € 171.713 (2022 € 131.222 en 2021 € 153.796) aan kosten is besteed aan dit project. Het resterende deel zal in 2024 worden besteed.

In 2015 heeft een wijziging plaatsgevonden ten aanzien van de financiering op basis van het rapport “Herijking kostprijzen LBIO”. Vanaf dat moment vindt voorschotfinanciering plaats op basis van de normaantallen voor het boekjaar te vermenigvuldigen met de door het ministerie vastgestelde kostprijzen (2015) van de 11 producten. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met het verschil tussen de normaantallen en de aantallen uit het jaarplan, vermenigvuldigd met het variabele deel van de kostprijs.

De afrekening over het boekjaar wordt als volgt berekend: de normaantallen worden vermenigvuldigd met de kostprijzen. Op basis van de realisatie wordt het verschil tussen de normaantallen en de gerealiseerde aantallen verrekend met het variabele deel van de kostprijs. Bij een manco wordt het variabele deel van de kosten in mindering gebracht en bij een surplus wordt het variabele deel van de kosten ermee verhoogd. Als de gerealiseerde productie exact gelijk is aan de aantallen van het jaarplan vindt er dus geen verrekening plaats.

In 2023 is reeds een voorschot aan subsidie toegekend en uitbetaald van € 3.560.675. Het LBIO heeft recht op een subsidie op basis van de gerealiseerde aantallen en gerealiseerde opslag van € 3.497.877. Het nog te betalen bedrag van € 62.798 zal in 2024 terugbetaald worden aan het ministerie.

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
<i>[B] Deurwaarders</i>		
Deurwaarderskosten	246.841	-
Depot deurwaarder	-130.928	-
	<u>115.913</u>	<u>-</u>

Deurwaarderskosten:

De OPK-vergoeding (Onderzoek Productnormering en Kostprijsbepaling) vanuit het ministerie voor een product ‘deurwaarder’ wordt toegekend bij het geven van een incasso-opdracht aan de deurwaarder. Pas bij beëindiging van de opdracht worden kosten (verhaalbaar en niet verhaalbaar) door de deurwaarder in rekening gebracht. Het moment van beëindigen van de opdracht ligt doorgaans in een volgend boekjaar.

Om de OPK-vergoeding en de te maken kosten zoveel mogelijk aan hetzelfde jaar toe te rekenen, worden naast de OPK-opbrengsten de te verwachten kosten geboekt op het moment dat de opdracht is gegeven (o.b.v een vooraf berekend norm tarief). Op 31 december 2023 wordt nog voor circa € 246.800 aan kostenfacturen verwacht van de op dat moment lopende incasso-opdrachten bij de deurwaarders.

De wijze van presenteren is niet in overeenstemming met Titel 9 BW2, waarbij de opbrengsten en kosten toegerekend moeten worden aan de periode waarin door de diverse deurwaarderskantoren werkzaamheden zijn verricht.

Depot deurwaarders:

Een deurwaardersafrekening bestaat uit een incassoresultaat minus de gemaakte kosten/provisie en wordt bij beëindiging van de opdracht ontvangen.

Het incassobedrag wordt geleidelijk geëind. Het is van belang voor de alimentatiegerechtigde dat betaling snel plaatsvindt. Om die reden betaalt een deurwaarder de ontvangen gelden direct door aan het LBIO. Op grond van de financiële bewaarplicht die voor gerechtsdeurwaarders geldt, betaalt het LBIO aan de deurwaarder ter financiering van de door hem gemaakte kosten in de overgedragen dossiers een bedrag vooruitlopend op een definitieve afrekening per dossier. Deze vooruitbetalingen worden als depot aangemerkt waarbij periodiek het niveau wordt afgestemd met de deurwaarder en tussentijds verrekening plaatsvindt. De wijze van presenteren is niet in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

[C] Nog vrij te vallen huurvergoeding

Het bedrag aan nog vrij te vallen huurvergoeding ziet op de huurvergoeding en de huurvrije perioden zoals toegelicht bij de "Niet in de balans opgenomen verplichtingen".

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Schulden inzake primair proces [15]		
Schulden inzake primair proces	<u>691.335</u>	<u>559.893</u>

Hieronder zijn begrepen de bedragen die zijn ontvangen van onderhoudsplichtigen, maar die nog niet zijn doorbetaald aan ontvangstgerechtigden (inclusief ministerie).

Hieronder zijn begrepen de bedragen die zijn ontvangen van alimentatieplichtigen, maar die nog niet zijn doorbetaald aan alimentatiegerechtigden naast aan het ministerie door te betalen ouderbijdragen Jeugdzorg welke laatste circa € 83.429 bedraagt (2022: € 100.142).

Daarnaast ontvangt het LBIO teveelbetalingen die moeten worden terugbetaald. De belangrijkste oorzaken van teveelbetalingen zijn dat werkgevers te lang blijven betalen op loonbeslagen naast posten die nog niet door- of terugbetaald kunnen worden in afwachting van de uitkomst van een wijzigingsprocedure.

14.8 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Voorwaardelijke verplichtingen en belangrijke financiële verplichtingen

Huurverplichtingen

Het kantoorgebouw te Rotterdam wordt gehuurd door het LBIO als zelfstandig huurder.

Per 1 december 2023 is een huurcontract aangegaan voor het pand te Rotterdam. De huurperiode bedraagt 7 jaar, met de mogelijkheid te verlengen. De opzegtermijn bedraagt 12 maanden.

Verhuurder heeft aan het LBIO een huurkorting verstrekt ten bedrage van 11 maanden huur excl. btw-compensatie. Deze korting wordt over de eerste huurperiode van 7 jaar verdeeld.

	Huur- verplichting €
< 1 jaar	119.111
> 1 jaar en < 5 jaar	986.426
> 5 jaar	486.855

De huurverplichting is berekend incl. servicekosten, voorschotten voor energiekosten en BTW.

14.9 Toelichting op de posten van de staat van baten en lasten

BATEN [16]

	2023	2022
	€	€
Opbrengsten OPK productie		
Opbrengsten OPK productie	6.586.794	6.012.297
Afdracht opbrengsten opslag alimentatie	(3.088.917)	(3.127.956)
Netto subsidie ministerie voor Justitie en Veiligheid	3.497.877	2.884.341
Opbrengsten opslag alimentatie	3.088.917	3.127.956
	<u>6.586.794</u>	<u>6.012.297</u>

	2023	2022
	€	€
Overige bedrijfsopbrengsten [16]		
Opbrengsten alimentatierekenen	93.925	88.600
Rente opbrengsten / valuta - koersverschillen	172.198	16.393
Subsidie vereenvoudigde beslagvrije voet (vBVV)	50.298	94.330
Subsidie schuldenproblematiek toeslagen	171.713	131.222
	<u>488.134</u>	<u>330.545</u>

	2023	2022
	€	€
Personeel gerelateerde kosten [17]		
Brutolonen en salarissen	3.218.199	3.316.274
Uitzendkrachten / ingeleend externe	14.620	13.490
	<u>3.232.819</u>	<u>3.329.764</u>

Onder de personeel gerelateerde kosten is € 171.713 (2022 € 131.222) opgenomen voor kosten inzake schuldenproblematiek toeslagen.

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het boekjaar waren gemiddeld in dienst:

	2023	2022
Medewerkers in FTE	64,0	71,3
Uitzendkrachten in FTE	0,0	0,0
Stage in aantallen	0,4	1,3
	<u>64,4</u>	<u>72,6</u>

	2023	2022
	€	€
Sociale lasten [18]		
Sociale lasten	<u>462.336</u>	<u>475.022</u>

	2023	2022
	€	€
Pensioenlasten [19]		
Pensioenpremie personeel	415.272	498.730

De ABP dekkingsgraad per 31 december 2023 is 110,5% (2022: 110,9%).

	2023	2022
	€	€
Overige personeelskosten [20]		
Reiskosten woon-werk	44.449	32.463
Raad van Advies	1.726	1.207
Diverse overige personeelskosten	335.584	228.903
Mutatie voorziening WW- en BW-verplichtingen	-	751
Mutatie voorz. transitievergoeding Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB)	(4.605)	4.682
Mutatie voorziening Regeling Vervroegde Uittreding (RVU)	112.916	71.065
Mutatie voorziening jubileumverplichtingen	(30.773)	11.005
	459.297	350.076

	2023	2022
	€	€
Afschrijvingen immateriële vaste activa [21]		
Software	70.037	35.139

	2023	2022
	€	€
Afschrijvingen materiële vaste activa [22]		
Kantoorinventaris en technische installaties	34.275	80.507
Hardware	30.377	17.419
	64.652	97.926

	2023	2022
	€	€
Automatiseringskosten [23]		
Automatiseringskosten	438.755	333.696

Onder de automatiseringskosten is € 50.298 (2022: € 94.330) opgenomen voor kosten inzake project vereenvoudigde beslagvrije voet (vBVV).

	2023	2022
	€	€
Kosten van derden [24]		
Deurwaarderskosten	1.027.183	976.131
Verhaalde Deurwaarderskosten	(772.754)	(714.245)
	254.429	261.886
Controle- en advieskosten	122.384	77.965
Informatie- en advieskosten	26.898	22.650
Advocaatkosten	22.093	8.095
Vertaalkosten/tolken	15.933	34.556
	441.737	405.152

Zaken waarbij de LBIO executie ontoereikend is, gaan over naar de deurwaarder. De kosten van de inzet van deurwaarders zijn te verdelen in verhaalbare deurwaarderkosten en niet-verhaalbare deurwaarderskosten.

De OPK-vergoeding (Onderzoek Productnormering en Kostprijsbepaling) vanuit het ministerie voor een product 'deurwaarder' wordt toegekend bij het geven van een incasso-opdracht aan de deurwaarder. Pas bij beëindiging van de opdracht worden kosten (verhaalbaar en niet verhaalbaar) door de deurwaarder in rekening gebracht. Het moment van beëindigen van de opdracht ligt doorgaans in een volgend boekjaar.

Om de OPK-vergoeding en de te maken kosten zoveel mogelijk aan hetzelfde jaar toe te rekenen, worden naast de OPK-opbrengsten de te verwachten kosten geboekt op het moment dat de opdracht is gegeven (o.b.v een vooraf berekend norm tarief).

De wijze van presenteren is niet in overeenstemming met Titel 9 BW2, waarbij de opbrengsten en kosten toegerekend moeten worden aan de periode waarin door de diverse deurwaarderskantoren werkzaamheden zijn verricht.

14.10 Publicatie bezoldiging (gewezen) topfunctionarissen

De Wet normering topinkomens (WNT) geldt ook voor het LBIO. De bruto beloning van de topfunctionarissen moet in de jaarrekening worden gepubliceerd, ook al is dit lager dan de WNT-norm van € 223.000.

Naam	L.D. de Bakker
Functie:	Directeur
Duur dienstverband:	Onbepaalde tijd
Dienstbetrekking (ja/nee):	Ja
Omvang Dienstverband:	1,0 FTE
Aanvang/einde functievervulling in 2023:	1-1-2023 tot en met 31-12-2023

	2023	2022
	€	€
Beloning	129.306	124.051
Belastbare kostenvergoedingen	1.739	2.472
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen:	131.045	126.523
Beloningen betaalbaar op termijn	21.558	21.996
Totaal bezoldiging	152.603	148.519
Toepasselijk WNT-maximum	223.000	216.000

14.11 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die in de jaarrekening danwel onder de overige gegevens toegelicht moeten worden.

Ondertekening van de jaarrekening

Rotterdam, 12 juni 2024

Drs. E.W. Anker
De directeur van het
LBIO Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen

15 Overige gegevens

15.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de in dit document opgenomen controleverklaring.

Samenstelling

Vormgeving

Druk

Dit is een uitgave van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen.

Exemplaren van dit jaarverslag zijn kosteloos verkrijgbaar bij het directiesecretariaat, telefoonnummer (010) 28 94 997.

Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen LBIO
Postbus 8901
3009 AX
ROTTERDAM
info@lbio.nl
<http://www.lbio.nl>